Openbaar lichaam

Jaarstukken 2020

1 april 2021

Inhoudsopgave

Jaarverslag 3

Voorwoord 3
Financieel resultaat over 2020 4
Economische situatie 5
Wet– en regelgeving 5
COVID-19 virus 6
Paragrafen 6
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 6
Financiering 10
Bedrijfsvoering 12
Verbonden partijen 14
Organisatie en ontwikkelingen 15
Controlling 15
Dienstverlening 2020 15
Kerngegevens 26

Jaarrekening 2020 27

Balans per 31 december 2020 (na resultaatbestemming) 28

Overzicht van baten en lasten 2020 t.o.v. de begroting 29

Toelichtingen: 30
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling 30
Toelichting op de balans 33
Toelichting op het overzicht van baten en lasten 44
Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting 50
Begrotingsrechtmatigheid 51
Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead 52
Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten 53
Kasstroomoverzicht 54
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 55

Bijlage taakvelden 56

Ondertekening jaarrekening 57

Overige gegevens 58

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming 58
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 59

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening 63

Jaarverslag

Het Bestuur van het Openbaar Lichaam Kredietbank Limburg biedt hierbij zijn jaarrekening aan voor het boekjaar dat is geëindigd op 31 december 2020.
In dit jaarverslag zijn ook de verplichte paragrafen opgenomen zoals deze zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Voorwoord

Wat hebben we 2019 mooi kunnen afsluiten. De effecten van Anders Denken Anders Doen waren zichtbaar in de cijfers. We hadden 18% meer aanvragen voor Schuldhulpverlening, het gemiddeld schuldenbedrag was lager dan het landelijk gemiddelde. We waren begonnen met Saneringskredieten. Het afkopen van schulden waardoor onze klanten nog maar één schuldeiser hebben was toegenomen met 155%. En we keken met vol vertrouwen naar de toekomst. Het kon zeker nog beter maar we waren er nog niet. Sterker nog we zijn er nooit, want als KBL willen we blijven ontwikkelen en onszelf scherp houden.

In het eerste kwartaal van 2020 was er geen vuiltje aan de lucht. Nee sterker nog: het leek erop dat we onze ambitie ook dit jaar gingen halen. In het eerste kwartaal steeg het aantal aanvragen met 17,3% ten opzichte van 2019. Geheel conform de prognose die we hadden gedaan. Maar toen kwam Corona. Ons kantoor ging nagenoeg geheel op slot en ook alle andere inloopplekken waar we actief zijn gingen op slot en waren niet meer toegankelijk voor klanten. Ook de aanwezigheid van medewerkers moest worden afgebouwd. Snel bleek dat onze klanten minder gebruik maken van digitale dienstverlening. Het is digitaal moeilijk ze te bereiken en gemotiveerd te houden als ze in een aanvraagprocedure zitten. De hoeveelheid aanvragen daalde substantieel. Uiteindelijk hebben we in 2020 ongeveer 9,5% minder aanvragen gehad dan in 2019. Dat strookt ook met het landelijk beeld. Divosa en de NVVK hebben een monitor gemaakt om te kunnen kijken hoe de aanvragen zich ontwikkelen. Overal was een daling van de aanvragen te zien.

In het tweede kwartaal van 2020 was het alle hens aan dek om ervoor te zorgen dat het werk in Corona tijd wel “gewoon” door kon gaan. Blij waren we ermee dat we in 2019 al een aantal slagen hadden gemaakt op het gebied van plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken. De basis voor een dienstverlening van achter de keukentafel was voor een groot gedeelte gelegd maar nog niet voor iedereen. In een paar weken tijd was thuiswerken voor eenieder gefaciliteerd en liepen de werkzaamheden “gewoon” door. Gewerkt werd met een minimale bezetting op kantoor die we tegen de zomer wat konden gaan loslaten om vervolgens richting de tweede golf, na de zomervakantie, meteen weer konden invoeren.

Trots zijn we erop dat het werk gewoon doorgang kon vinden. Makkelijk was het niet altijd voor de medewerkers. Thuiswerken met kinderen die online les krijgen en een partner die ook nog een teams vergadering heeft doet wel iets. We hebben een aantal ontwikkelingen in het kader van Anders Denken Anders Doen dan ook getemporiseerd. Het is een ontwikkeling van ons allemaal en daar moet je samen met elkaar mee aan de slag en dat lukt op vele fronten niet op een digitale manier.

Kortom wij willen snel terug naar het oude “gewoon” en meters maken om meer mensen met schuldenproblematiek, zo vroegtijdig mogelijk te bereiken.

Dhr. P.M.A. van Zutphen
Voorzitter KBL
Geleen, april 2021

Financieel resultaat over 2020

In 2020 heeft KBL geen gebruik gemaakt van een begrotingswijziging. Er is een startprognose 2020 opgesteld, de geschatte meerkosten t.o.v. de primaire begroting zouden worden gedekt door de meer ingecalculeerde opbrengsten van de dienstverlening. Maar goed, toen kwam Corona. We werden geconfronteerd met minder dienstverlening dan we hadden ingeschat. Het bestuur heeft in 2020 besloten de gecalculeerde voorschotten niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Mede hierdoor kan het jaar 2020 worden afgesloten zonder verlies.

Samenvattend:

De feitelijke bedrijfsopbrengsten (exclusief de mutatie in de voorziening en verrekening van het negatieve exploitatieresultaat) zijn in 2020 € 710.000 hoger dan in 2019.
De opbrengsten schuldhulpverlening zijn € 529.000 hoger. De intakes sociale kredietverstrekking zijn € 114.000 hoger. De opbrengsten budgetbeheer zijn € 81.000 hoger. De opbrengsten beschermingsbewind zijn € 48.000 hoger. Budgetbeheer Maatwerk is € 25.000 hoger. De rentemarge is € 61.000 lager. De overige opbrengsten zijn per saldo € 25.000 lager.
Bovenstaande resultaten worden grotendeels beïnvloed door het besluit van het bestuur van KBL de in rekening gebrachte voorschotten niet te verrekenen met de gerealiseerde dienstverlening.
De dienstverlening stagneerde als gevolg van het COVID-19 virus.

De lasten zijn in 2020 met € 677.000 gestegen ten opzichte van 2019 (€ 9.760.000 t.o.v. € 9.082.000).
De post salarissen is toegenomen met € 505.000. Naast de lichte stijging van de formatie t.o.v. 2019 zijn de salariskosten gestegen als gevolg van indexatie, anciënniteit en promoties naar de eindschaal. Verder zijn de premies sociale lasten en pensioen verhoogd. De overige personeelskosten zijn per saldo € 1.000 lager dan in 2019. De WW-uitkeringen zijn in 2020 € 30.000 hoger dan in 2019. De kosten van inhuur zijn in 2020 € 295.000 hoger dan in 2019 en het betreft voornamelijk incidentele kosten (zie pag. 48). De afschrijvingslasten zijn in 2020 € 35.000 hoger dan in 2019. De huisvestingslasten zijn € 5.000 hoger dan in 2019. De bureau- en administratielasten zijn in 2020 € 35.000 hoger dan in 2019. De beheerslasten zijn € 124.000 lager als gevolg van lagere advieskosten. De mutatie in de voorziening kredieten is in 2020 € 103.000 lager dan in 2019.

Economische situatie

Uit de halfjaarlijkse cijfers van de Nederlandse Bank (december 2020) blijkt dat de economische vooruitzichten vooral in het teken staan van de COVID-19 pandemie. In de eerste twee kwartalen liep de economie flinke klappen op. Het derde kwartaal liet weer wat herstel zien om vervolgens in het vierde kwartaal weer te krimpen. Voor heel 2020 hebben we te maken met een economische teruggang van 4,3%. Voor het jaar 2021 wordt een groei voorspeld. Maar op het moment van schrijven was er nog geen sprake van een dreiging van een derde COVID-19 golf met een gemuteerd virus.

De verwachting is dat de werkloosheid in 2021 gaat toenemen en dat veel zelfstandigen gaan omvallen als de staatssteun wordt stopgezet. Kortom, het zijn en blijven economisch onzekere tijden. De Nederlandse Bank geeft zelf aan dat de onzekerheid van hun ramingen groter is dan gebruikelijk door de onzekerheid over de ontwikkeling van de pandemie.

Wet– en regelgeving

De wereld van de Schuldhulpverlening is flink in beweging. Zo is er fors ingezet op een wijziging van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening. Deze heeft met ingang van 1 januari 2021 het daglicht gezien. Belangrijkste wijzigingen zijn:

- Verplichting tot vroegsignalering
- Beperken gegevensuitvraag aan klant
- Nieuwe beschikking inclusief plan van aanpak
- Verplichting tot Schuldhulpverlening aan ondernemers
- Nazorg moet verplicht worden opgenomen.

Kortom vele wijzigingen die moeten resulteren in betere dienstverlening. KBL is geen gemeenschappelijke regeling die zelf het beleid bepaalt. Dat betekent dat we hier volgend zijn op het beleid dat de gemeenten afzonderlijk dan wel gezamenlijk bepalen.

Naast deze wijzigingen zijn er nog meerdere veranderingen doorgevoerd. Er is een nieuwe wettelijke beslagvrije voet ingevoerd. Het huwelijks- en vermogensrecht is aangepast en een stuk complexer geworden.

Ook wordt er veel ontwikkeld zoals het landelijk schuldenknooppunt, het collectief schuldregelen en het waarborgfonds. KBL heeft al deze ontwikkelingen in het vizier en is hier ook deels actief bij betrokken.

Daarnaast is er door de NVVK (de Nederlandse vereniging voor schuldhulpverlening en sociale kredietverstrekking) hard gewerkt aan een nieuw kwaliteitskader voor schuldhulpverlening. Het gaat hierbij om bestuurlijke uitgangspunten voor de borging van kwaliteit, een basisnorm voor schuldhulpverlening en het werken aan vakmanschap. Door SAM (de beroepsvereniging voor professionals in het sociaal domein) is er hard gewerkt aan competentieprofielen voor professionals en aan een certificeringssysteem. De hele branche zet in op een continu lerend systeem om efficiënte en effectieve dienstverlening voor elkaar te krijgen. In deze dienstverlening zijn gedragsverandering en stress sensitieve aanpak steeds belangrijker geworden.

COVID-19 virus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Financiële impact COVID-19 virus

De extra kosten als gevolg van COVID-19 komen tot uitdrukking in uitgaven voor thuis werken, spatschermen, ICT, telefonie etc. De verdeling van de uitgaven over de GR-gemeenten op basis van de GR-verdeelsleutel is als volgt:

Extra uitgaven Covid-19	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal
Telefonie	1.139	3.566	2.273	1.360	5.281	3.322	**16.941**
ICT	1.928	6.038	3.849	2.303	8.942	5.625	**28.685**
Overige	984	3.083	1.965	1.176	4.566	2.872	**14.646**
Totaal	**4.051**	**12.687**	**8.087**	**4.839**	**18.789**	**11.819**	**60.272**

Verder heeft het Bestuur op 1 oktober 2020 besloten, in lijn met andere gemeenschappelijke regelingen en zoals in de gemeentebegrotingen verwerkt, de voorschotten niet te verrekenen op basis van de lagere gerealiseerde dienstverlening. Dit heeft dit jaar geleid tot een (vrijwel) neutraal exploitatieresultaat van KBL. Terugbetaling van de voorschotten vanwege onderbenutting zou een positieve begrotingswijziging impliceren, die uiteindelijk (gezien de scheefgroei tussen opbrengst en lasten) aan het eind van het jaar weer tot een negatieve exploitatie leidt en via de verdeelsleutel tot extra bijdragen van de gemeenten.
Door de voorschotten niet te verrekenen, nemen de gemeenten de eigen onderbesteding voor hun rekening. De voorschotten zijn ingecalculeerd in de gemeentebegrotingen.

Onderstaand volgt een overzicht van de voorschotten vs. de realisatie:

Voorschotten vs realisatie	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	Totaal
Voorschot	177.000	860.000	1.078.000	261.000	2.021.000	1.292.000	**5.689.000**
Realisatie	144.660	823.821	727.389	206.034	1.791.510	1.148.499	**4.841.913**
Totaal	**32.340**	**36.179**	**350.611**	**54.966**	**229.490**	**143.501**	**847.087**

Een specificatie is opgenomen op pag. 63 (Bijlage niet behorende bij de jaarrekening).

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt onder weerstandscapaciteit verstaan: "de middelen en mogelijkheden waarover provincies of gemeenten beschikken om niet begrote kosten te dekken."
De weerstandscapaciteit bestaat uit vier componenten:

- Het eigen vermogen
- De voorzieningen
- De onbenutte belastingcapaciteit
- De ruimte op de begroting

Voor KBL betekent dit concreet dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan het eigen vermogen, zoals dit op de balans wordt vermeld.
Het begrip risico wordt gedefinieerd als het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden, dan wel als gebeurtenissen waarvan de kans bestaat dat ze optreden en negatieve gevolgen met zich mee kunnen brengen.
Het gaat daarbij om de volgende risico's:

- Risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, omdat het niet mogelijk is een redelijke schatting van het bedrag van de schade of het verlies te maken;
- Risico's die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of het eigen vermogen.

Conform de statuten van de GR dient door het Algemeen Bestuur het maximale weerstandsvermogen (Eigen vermogen) te worden vastgesteld. Het betreffende artikel 30 lid 3 luidt als volgt:
"Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5."

Dit betekent concreet dat, indien het eigen vermogen een bepaalde hoogte overschrijdt, het meerdere wordt uitgekeerd aan de GR-deelnemers cf. de GR-methode. Deze bepaalde hoogte is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).

Ten behoeve van de begroting 2020 is door KBL een risico-inventarisatie opgesteld. De samenvatting van de uitkomsten hiervan wordt in onderstaande risicoparagraaf beschreven waarnaar wij verwijzen.

Deze risico-inventarisatie resulteert in een totaalbedrag van financiële risico's ad € 170.000. Het weerstandsvermogen is gelijk aan 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening), zoals besloten tijdens de Bestuursvergadering d.d. 19 januari 2012. Voor 2020 resulteert deze methodiek in een maximaal weerstandsvermogen ad € 587.000. Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2020 € 0 zodat er over 2020 geen terugbetalingsverplichting is conform de statuten van de GR artikel 30 lid 3b.

Risicoparagraaf

Onderstaand wordt in beknopte vorm de risico-inventarisatie van KBL weergegeven met daarbij een inschatting van de mogelijke (financiële) consequenties.
Geen van de genoemde risico's heeft zich in het afgelopen jaar in ernstige mate voorgedaan. In dit jaarverslag kunt u in de toelichting op de baten en lasten lezen, hoe de verschillende posten zich ontwikkeld hebben in 2020 en hoe hierop gestuurd is als dat noodzakelijk was.

1. Stratech
De laatste releases van het primaire systeem Stratech hebben veel verbeteringen opgeleverd. KBL gaat wel nog evalueren of dit het pakket is waar we, in zijn geheel dan wel partieel, in de toekomst mee verder willen en kunnen.

Het risico wordt beperkt door wekelijks overleg en strakke afspraken met de leverancier te maken over plannen van aanpak die in een goed werkend en ondersteunend systeem moeten gaan resulteren. Het maximale risico is geschat op € 250.000 en dat zou betekenen dat we (deels) afscheid nemen van Stratech en opnieuw moeten aanbesteden.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

2. AVG
Door de invoering van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) op 25 mei 2018 worden er hogere eisen gesteld aan de beveiliging van persoonsgegevens. Het risico op datalekken is aanzienlijk en kan worden bestraft met hoge boetes.

Het risico wordt door KBL beperkt door informatiemanagement en cybersecurity continu te optimaliseren.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

3. Flexibele schil van medewerkers in relatie tot WW-uitkeringen
Van de organisatie wordt gevraagd flexibel om te gaan met de fluctuerende vraag naar dienstverlening van de opdrachtgevers. Daarom is het in stand houden van een flexibele schil van medewerkers noodzakelijk. Het werken met jaarcontracten en het aansluitend niet meer verlengen daarvan kan leiden tot WW-uitkeringen. KBL betaalt deze uitkeringen zelf omdat ze eigenrisicodrager is.

KBL beperkt bovengenoemde risico's door het optimaal afstemmen van de formatie op de gevraagde dienstverlening. Maandelijks wordt de benodigde formatie bewaakt en waar nodig bijgestuurd. Onderlinge uitwisseling van formatie bij over- of onderbezetting tussen de regio's wordt ook toegepast. Daarnaast wordt er een re-integratiebedrijf met succes ingeschakeld om mensen van werk naar werk te begeleiden.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

4. Aanslag vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven een feit. Ook op KBL is deze nieuwe wetgeving in beginsel van toepassing. Middels een inventarisatie in samenspraak met fiscalisten van een externe adviseur en drie andere kredietbanken in Nederland zijn de gevolgen voor KBL inzichtelijk gemaakt. De uiteindelijke fiscale positie voor de vennootschapsbelasting is in december 2016 formeel afgestemd met de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft in een brief d.d. 28 februari 2017 geantwoord dat er over 2016, als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat, geen belastingheffing voor de vennootschapsbelasting is ontstaan. Dit zal jaarlijks worden bezien.

Ook in 2020 is sprake van een negatief exploitatieresultaat. De verwachting is derhalve dat ook over 2020 geen belastingheffing zal ontstaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

5. Renterisico's
De onrust op de financiële markten kan resulteren in een rentestijging. De kans dat de huidige historisch lage rentepercentages op termijn zullen gaan stijgen is aanwezig.
Het risico is beperkt omdat KBL in 2020 geen geldleningen heeft. Het risico is beperkt tot het saldo van de rekening-courant.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

6. Inklinken van de kredietportefeuille
De kredietportefeuille wordt al jaren gestaag kleiner, wat resulteert in lagere renteopbrengsten.
Met de opdrachtgevers is medio 2019 afgesproken meer saneringskredieten te verstrekken als instrument van schuldhulpverlening als dit voor de klant het beste alternatief is. Hierdoor wordt het risico van verder inklinken van de kredietportefeuille verkleind maar bovenal worden klanten hierdoor nog beter geholpen.

Dit risico heeft zich in 2020 niet voorgedaan. De kredietportefeuille is in 2020 ca. € 600.000 gestegen, met name door het verstrekken van saneringskredieten.
Er zijn geen indicaties dat het risicoprofiel zal toenemen de komende periode.

7. Aansprakelijkheidsrisico's
De aansprakelijkheidsrisico's, voor zover alle risico's bekend zijn, worden grotendeels afgedekt door de bedrijfs- en beroepsaansprakelijkheidsverzekeringen.

In onderstaande tabel zijn de mogelijke financiële consequenties weergegeven van de hierboven beschreven risico's:

Risico	Max. fin. gevolgen	Kans	Perc.	Financieel risico
1. Stratech	250.000	Laag	25%	**63.000**
2. AVG	100.000	Middel	50%	**50.000**
3. Flexibele schil	50.000	Middel	50%	**25.000**
4. Aanslag vennootschapsbelasting	50.000	Laag	25%	**13.000**
5. Renterisico's	15.000	Hoog	75%	**11.000**
6. Inklinken van de kredietportefeuille	10.000	Hoog	75%	**8.000**
7. Aansprakelijkheidsrisico's	-			**-**
Totaal	**475.000**			**170.000**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat de som van de potentiële financiële risico's € 170.000 bedraagt.

Financiële kengetallen

Conform artikel 11 van het BBV wordt de financiële positie weergegeven door middel van een uniforme basisset van financiële kengetallen. Dit betreft de volgende vijf kengetallen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen worden in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de KBL. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stct. 2015, 20619).

Kengetallen	2020	2019
Netto schuldquote	2%	2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	31%
Solvabiliteitsratio	0%	0%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke Regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.
De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV Besluit begroting en verantwoording).

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin KBL in staat is zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR-gemeenten staan garant voor de financiële risico's van de KBL.

Financiering

Treasurybeleid
Het treasurystatuut van de KBL gaat in op het besturen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen.
KBL heeft voor 2020 geen specifieke beleidsvoornemens geuit ten aanzien van treasury. De organisatie heeft gedurende 2020 geen uitzettingen van gelden gedaan.

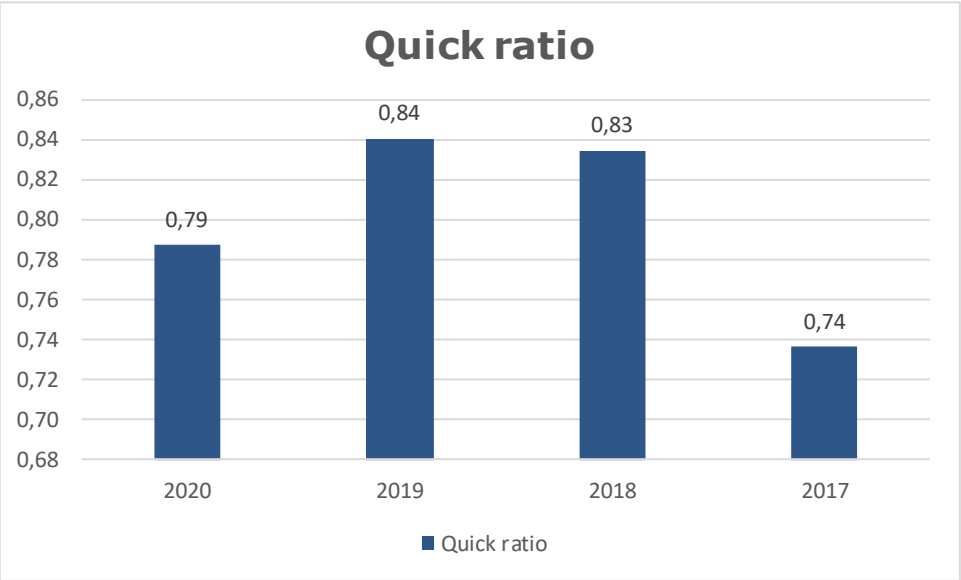
Het renteprotocol is een vast agendapunt binnen KBL. Op basis van dit protocol wordt regelmatig de financieringsbehoefte in beeld gebracht en bepaald hoe deze wordt ingevuld, t.w. met kort, (middel-)lang of lang vermogen. Uitgangspunt hierbij is dat een aandeel van het uitstaand saldo (incl. achterstanden) als een "ijzeren voorraad" wordt beschouwd welke in principe op (middel-)lange termijn moet worden gefinancierd. De ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden hierbij nauwlettend gevolgd.
De financiering in 2020 bestaat uit de rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 1.000.000.

Schatkistbankieren
De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige eigen middelen van de KBL. De gelden van klanten zijn hiervan uitgezonderd. Het drempelbedrag voor het afstorten van overtollige middelen bedraagt € 250.000. De eigen middelen van KBL zijn het gehele jaar onder genoemd drempelbedrag gebleven zodat er geen verplichting tot afstorten was in 2020.
Zie onderstaande berekening per kwartaal:

Verslagjaar 2020 (bedragen x € 1.000)				
Drempelbedrag	**250**	**250**	**250**	**250**
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	-2.643	-1.786	-1.992	-2.140
Ruimte onder het drempelbedrag	2.893	2.036	2.242	2.390
Overschrijding van het drempelbedrag	**0**	**0**	**0**	**0**

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet voor het jaar 2020 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 800.000 (8,2% van het lastentotaal).
Ultimo 2010 is met de provinciale toezichthouder afgesproken dat de kasgeldlimiet met ingang van 2011 wordt bepaald op € 2.500.000. Deze ontheffing is op 1 november 2018 verlengd voor de jaren 2018 tot en met 2022. Deze ontheffing is nodig in verband met bovengenoemde rekening-courantkredietfaciliteit met een maximum van € 2.500.000. Zoals bovenstaand vermeld is het maximum per 1 januari 2019 € 1.000.000.

Liquiditeitspositie
De liquiditeitspositie van KBL wordt vanuit de vlottende activa exclusief de uitstaande kredieten (Quick ratio) in verhouding tot de vlottende passiva bepaald.
Dit geeft het volgende beeld:

De liquiditeitsplanning bij KBL ten behoeve van de intensivering van de treasury activiteiten is een maandelijks terugkerende activiteit. Doel hiervan is inzicht te verschaffen in de liquiditeitspositie en de financieringsbehoefte.
Ten aanzien van het beheer van de leningenportefeuille (o/g) heeft KBL haar activiteiten primair gefinancierd met het rekening-courantkrediet van de BNG.

Daarnaast heeft de BNG aanvullende mogelijkheden om de financieringsbehoefte, indien nodig, in te kunnen vullen.

EMU-saldo
Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld uitgegeven is dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie (eigen vermogen en schulden).

		Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2019	Mutaties 2020
EMU SALDO				**53.964-**
Financiele vaste activa	Kredieten	3.374.249	2.646.679	**727.569**
Vlottende activa	Uitzettingen	1.401.937	2.268.468	**866.531-**
	Overlopende activa	87.081	40.562	**46.518**
	Liquide middelen	9.376.763	9.329.914	**46.849**
Vaste passiva	Voorziening WW-verplichting	54.000	-	**54.000**
	Vaste schulden	615.611	617.290	**1.679-**
Vlottende passiva	Netto vlottende schulden	13.671.759	13.771.664	**99.905-**
	Overlopende passiva	135.391	79.437	**55.954**

Bedrijfsvoering

Klachtenafhandeling
KBL handelt binnengekomen klachten af op basis van de door het Algemeen Bestuur vastgestelde interne klachtenregeling.
In 2020 zijn in totaal 19 klachten ingediend. Dit is iets minder dan in 2019, toen er 23 klachten werden ingediend. Ten opzichte van het aantal aanvragen, mutaties en feitelijke handelingen, die KBL jaarlijks verwerkt, blijft dit aantal relatief gezien heel erg laag. Inmiddels is een nieuwe klachtenregeling voor klanten geïmplementeerd, waar klanten laagdrempelig eventuele klachten kenbaar kunnen maken. Graag willen we leren wat we beter kunnen doen.

Personeel
2020 heeft vooral in het teken gestaan van Corona. KBL heeft veel energie gestoken in het veilig en op een verantwoorde manier de werkzaamheden verrichten. Zowel in het KBL-pand in Geleen als ook voor de dislocaties en het thuiswerken. Dit gaat van het plaatsen van spatschermen en het zorgdragen voor een goede luchtbehandeling via het dragen van mondkapjes, verstrekken van hand-gel en handschoenen tot de aanschaf van laptops en toebehoren.
Ook heeft KBL 150 euro per medewerker beschikbaar gesteld om aanpassingen te doen aan de thuiswerkplek. Uiteraard zijn ook monitoren, stoelen en tafels in bruikleen gegeven om te zorgen dat onze medewerkers thuis goed hun werk kunnen blijven doen.
Voor 2021 staan vooral het competentiegericht management incl. functiewaardering en uitvoering geven aan de inhoud van het personeelshandboek (aanvullende arbeidsvoorwaarden) op het programma.
In onderstaand overzicht is de bezetting ultimo 2020 weergegeven:

	2020
Management	6
Staven en ondersteuning	6
Planning & Control, Finance	5
Trajectmananagement	43
BBR	13
Schuldregeling	5
Frontoffice	9
Bewindvoering	31
Totaal aantal fte	**118**

Ziekteverzuim
Het ziekteverzuimcijfer is voor 2020 uitgekomen op 6,41%. Dit is een stijging van 1,10% ten opzichte van 2019 (5,31%).
Na een aanvankelijke zeer sterke stijging van het ziekteverzuim (8,33% t.o.v. van 3,12% 2019) is er vanaf mei 2020 wel een dalende trend zichtbaar waarbij we in augustus 2020 onder de ziekteverzuimcijfers doken van 2019 (4,91% t.o.v. van 6,21% 2019). Dit is het geval geweest tot en met december 2020.
Of Corona hier invloed op heeft gehad is nu niet aan te geven maar zeker weten we dat vooral het middellang ziekteverzuim in 2020 t.o.v. 2019 nog wel beduidend meer was.

Met dit cijfer zitten we boven het landelijk gemiddelde voor overheidspersoneel in 2020 van 4,5 % (bron: CBS 3de kwartaal 2020). De meldingsfrequentie is met een cijfer van 0,87 wel afgenomen t.o.v. 2019 (1,02).
In 2021 zal moeten blijken of de dalende trend zich doorzet.

Aanbestedingen
In 2020 hebben geen aanbestedingsprojecten plaatsgevonden.

Voorziening op kredietportefeuille
De mutatie 2020 in de voorziening met betrekking tot de kredietportefeuille bedraagt € 24.000-. In de jaarrekening 2008 is gestart met het treffen van een voorziening voor oninbaarheid op de kredietportefeuille van vóór 2005 in het bijzonder. Afboekingen op oninbare kredieten vormden in de laatste jaren van de Stichting KBL (tot 2005) een in het oog springende post bij de verklaring van de negatieve resultaten. Om die reden is in 2008 een inschatting gemaakt van het incassorisico met betrekking tot alle kredieten die voor 2005 zijn verstrekt. Dit resulteerde in een oninbaarheidsschatting van € 2,4 miljoen. Ter hoogte van dit bedrag is een voorziening gevormd, welk bedrag ineens ten laste van het resultaat in 2008 is gebracht. Dit had tot gevolg dat de afboekingen vanaf 2009 en volgende jaren ten laste van deze voorziening zijn gebracht en het exploitatieresultaat daardoor niet meer negatief wordt beïnvloed door deze afboekingen. Jaarlijks wordt de volledige kredietportefeuille beoordeeld op oninbaarheid hetgeen kan leiden tot mutaties in de stand van de voorziening. Met betrekking tot de financiering van de totale voorziening voor oninbaarheid is afgesproken dat alleen de daadwerkelijke afboekingen in een boekjaar in rekening worden gebracht bij de GR-gemeenten op basis van de GR-methode waarbij de side-letter van de gemeente Sittard-Geleen wordt gerespecteerd.

Verbonden partijen

"De Droomfabriek" is een uniek samenwerkingsverband tussen KBL, MIK Kinderopvang, Trajekt en Bureau Jeugdzorg Limburg. Het verband is ontstaan uit een vraag van het Elisabeth Strouven Fonds te Maastricht. Zij waren op zoek naar partners die voor hun een project zouden kunnen realiseren voor de doelgroep alleenstaande moeders die weinig toekomstperspectief hebben. Met bovenstaande vier partijen is een samenwerkingsverband aangegaan in de vorm van een coöperatie. Het betreft een project van drie jaar lang voor 2 keer 10 alleenstaande moeders. Het project dient kostenneutraal te verlopen. Als KBL zorgen wij in dit project vooral voor het wegnemen van stress door schulden. Hiervoor stelt de coöperatie (via de subsidiegelden van Elisabeth Strouven) een werkkapitaal ter beschikking van € 100.000. De dienstverlening die wij inzetten op de moeders loopt via de dienstverleningsovereenkomsten die zijn afgesloten met de gemeenten.

De coöperatie Droomfabriek U.A. is op 4 december 2017 opgericht. De coöperatie Droomfabriek heeft in haar statuten vastgelegd hoe de aansprakelijkheid verdeeld is bij haar bestaan en bij de ontbinding van de coöperatie. Bij de vorm uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.) zijn de leden niet aansprakelijk voor het tekort. Het betreft hier ook een strak afgebakend traject dat gebaseerd is op de subsidie van het Elisabeth Strouven Fonds.

Inmiddels zijn we met de laatste groep bezig en ons als coöperatie aan het oriënteren op een doorontwikkeling in Zuid-Limburg. Indien dit aan de orde is dan zal dat voor KBL minimaal kostendekkend moeten zijn.

Het eigen vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 6.316. Het vreemd vermogen ultimo begrotingsjaar bedraagt € 36.060. Het financiële resultaat over 2020 bedraagt € -563.

Organisatie en ontwikkelingen

Controlling

Op basis van de realisatie van 2018, de dienstverleningsovereenkomsten 2019 (niet-GR) en de verwachte ontwikkelingen voor 2020 is de begroting 2020 inclusief de meerjarenbegrotingen 2021 en 2022 opgesteld. In juli 2019 is deze begroting door het Algemeen Bestuur van KBL vastgesteld. Begin 2020 is de startprognose over 2020 opgesteld. De ontwikkelingen ten opzichte van deze startprognose zijn in de voorjaars- en de najaarsmanagementrapportage 2020 aan het Dagelijks Bestuur bekend gemaakt.

Dienstverlening 2020

Medio 2020 werd duidelijk dat de wereld van schuldhulpverlening er na de invoering van de nieuwe Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS) op 1 januari 2021 heel anders uit gaat zien. Schuldhulpverlening omvat het geheel van activiteiten bij het ondersteunen van het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg. De WGS is aangepast omdat het wenselijk is om de taak van het college van burgemeester en wethouders omtrent vroegsignalering en schuldhulpverlening te verduidelijken en ten behoeve daarvan noodzakelijke gegevensuitwisseling te faciliteren. Al snel na de uitrol van het Besluit van 6 juli 2020 houdende de regels voor de uitvoering van de WGS is de dialoog met gemeenten en opdrachtgevers hierover aangegaan.

En waar uit onderzoek blijkt dat het gemiddeld al zo'n 4 jaar duurt voordat mensen met financiële problemen hulp zoeken, zagen we in 2020, als gevolg van corona veel locaties in de wijk de voordeur gedwongen hebben moeten sluiten. Daarmee was de weg naar goede schuldhulpverlening nog een stukje lastiger te vinden voor de mensen die deze hulp zo hard nodig hebben.

Dit maakte ook dat veel open inloopspreekuren (in wijkservicepunten, bij ketenpartners op locatie of bij woningcorporaties) helaas geen doorgang konden vinden.

Het methodisch werken heeft in 2020 verder zijn beslag gekregen. In de meeste gevallen vindt na de aanmelding eerst een vraagverhelderingsgesprek plaats. Daarin wordt geluisterd naar de klant en wordt getracht de vraag achter de vraag boven water te krijgen. In dit gesprek wordt gewerkt aan vertrouwen van de klant in de overheid dat in veel gevallen een deuk heeft opgelopen. Met behulp van een Mesis-screening wordt inzichtelijk wat gedrag, motivatie en vaardigheden van de klant zijn. Pas daarna wordt een plan van aanpak opgesteld waarbij de in te zetten diensten zijn afgestemd op de klant en zijn situatie. Het heeft immers geen zin om bijvoorbeeld te starten met coachen op het moment dat een klant (tijdelijk) niet leerbaar is omdat de stress nog te hoog is. Door diensten in te zetten die zijn afgestemd op het gedrag, motivatie en vaardigheden van de klant behalen we een hogere effectiviteit en behaalt een klant succeservaringen wat weer kan bijdragen aan zijn motivatie om een volgende stap te zetten.

Preventie & Projecten

In Nederland hebben 1,4 miljoen mensen risicovolle of problematische schulden. Het duurt gemiddeld 4 tot 5 jaar voordat mensen de eerste stap te maken om financiële hulp in te schakelen. Te veel mensen zijn niet bij machte om hulpbronnen in te schakelen. Om die drempel te verlagen maken steeds meer gemeenten gebruik van de laagdrempelige inlooplocaties in de wijken voor financiële hulp. Burgers kunnen er terecht met al hun financiële vragen. Bijvoorbeeld wanneer ze willen weten of hun inkomsten en uitgaven nog in balans zijn of hulp nodig hebben bij het invullen van ingewikkelde formulieren, het corrigeren van loonbeslagen of het aanvragen van toeslagen. KBL organiseert inloopspreekuren of sluit aan in de bestaande initiatieven.
Behalve het bieden van praktische hulp, is het ook een uitstekende plek om in een eerder stadium financiële problemen te signaleren, ze bespreekbaar te maken en passende hulp in te schakelen. Gemeente Maastricht is in 2020 samen met o.a. KBL een vroegsignaleringsproject gestart waarbij mensen met betalingsproblemen en schulden worden bezocht in hun thuissituatie (outreachende hulpverlening). Zo reduceren wij de inzet van ingrijpende schuldregelingstrajecten of beschermingsbewind door er snel bij te zijn.

Werkgevers en uitkeringsinstanties zien financiële problemen vaak als één van de eersten en kunnen een belangrijke rol spelen bij het vroegtijdig inschakelen van hulp. Na een aantal succesvolle pilots in 2018 hebben we samen met de SVB en het UWV duurzame afspraken kunnen maken over vroegsignalering en samen handelen in geval van schuldenproblematiek. Daarnaast hebben we ook dit jaar diverse groepen vrijwilligers van de diverse vrijwilligersorganisaties geschoold en worden de samenwerkingsafspraken met de vrijwilligersinstanties versterkt.

Het terugdringen van het aantal huisuitzettingen van mensen met een huurschuld of het voorkomen van afsluitingen van energie en het terugdringen van de bestuurlijke premie in de zorgverzekeringen blijft elk jaar een belangrijk aandachtspunt. Binnen elke gemeente zijn er convenanten afgesloten of werkafspraken gemaakt die er op gericht zijn op het voorkomen en oplossen van crisissituaties in de primaire lasten.

Lessen in omgaan met geld moet al beginnen bij de jeugd. Uit onderzoek blijkt dat steeds meer jongeren financiële problemen ervaren. In 2020 zien we dat COVID bijzonder hard toeneemt onder de jongeren. Jongeren die hun bijverdiensten in de horeca of elders zien wegvallen.
Om hier een bijdrage aan te kunnen leveren heeft KBL samen met onderwijsinstellingen en partnerorganisaties een theaterprogramma voor en door jongeren opgezet. Helaas heeft COVID ook hier roet in het eten gegooid. Op zoek naar oplossingen zijn er verscheidene webinars voor grote groepen jongeren georganiseerd.
Ook in 2020 zijn verscheidene activiteiten ontplooid, zoals de stadsspellen No Credit, Game Over, de Young Cash Tour en My Cash My Future.

Voor de volwassenen verzorgen we ook lessen en workshops middels cursussen: Rondkomen met Inkomen, Financiële Planning of een workshop budgettering.
Ook in 2020 hebben we verscheidene trainingen en intervisiebijeenkomsten georganiseerd voor de vrijwilligers die betrokken zijn in de schuldhulpverlening.

Instroom en Diagnose 2020

In het kader van Anders Denken Anders Doen is in 2019 het referentiewerkproces opgesteld. Ons proces is meer en meer geüniformeerd. Hierbij onderscheiden we wel nog Directe instroom en Zij-instroom.

De aantallen intakes in 2020 blijken uit onderstaand overzicht. In 2019 is, als gevolg van het ontwikkelen van de referentiewerkprocessen de registratie van aanmeldingen gewijzigd. In 2019 was er nog sprake van aanmeldingen:

Instroom & Diagnose		2020		2019
GR	I&D Directe instroom	1.156		
			SHV A&P Mesis	348
			SHV A&P regulier	212
			Diagnose	815
	I&D Zij-instroom	382		
			Zij-instroom voorportaal	272
		1.538		1.647
Niet GR	I&D Directe instroom	128		
			SHV A&P Mesis	53
			SHV A&P regulier	35
			Diagnose	107
	I&D Zij-instroom	29		
			Zij-instroom voorportaal	30
		157		225
Totaal		**1.695**		**1.872**

In 2020 heeft KBL 1.695 aanvragen schuldhulpverlening ontvangen. Dit is een afname van circa 9,5% ten opzichte van het aantal aanvragen in 2019 (1.872). Daar waar we in de eerste maanden van 2020 nog te maken hadden met een stijging van het aantal intakes, conform prognose) werd in maart een duidelijke daling zichtbaar. Deze daling is onmiskenbaar het gevolg van het uitbreken van de COVID-pandemie. Ondanks dat we, met alle benodigde beschermingsmaatregels, toch beschikbaar en bereikbaar voor onze klanten zijn gebleven hebben we geconstateerd dat minder mensen de stap hebben gezet naar KBL. Dit fenomeen is ook landelijk herkenbaar in alle gemeenten. De deskundigen verwachten een grote hausse aan intakes in de loop van 2021.

Onderstaand overzicht geeft de aantallen geregistreerde instroom in 2020 per GR-gemeente weer, waarbij wordt vergeleken met de aantallen volgens de begroting en de realisatie in 2019:

Aantal geregistreerde instroom	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Begroot 2020	Verschil
Brunssum	33	47	50	**-14**
Heerlen	279	264	250	**15**
Kerkrade	281	302	350	**-21**
Landgraaf	56	67	70	**-11**
Maastricht	534	602	720	**-68**
Sittard-Geleen	370	379	350	**-9**
Totaal	**1.553**	**1.661**	**1.790**	**-108**

Sociale kredietverstrekking

Naast de eerder bij het onderdeel Schuldregeling genoemde saneringskredieten verstrekt KBL van oudsher ook kredieten voor consumptieve doeleinden. De doelgroep waaraan deze consumptieve kredieten verstrekt mogen worden is echter beperkt door de Wet Fido. In beginsel mag een kredietbank alleen maar consumptieve kredieten verstrekken aan mensen

met een inkomen tot 130% van het bruto minimumloon. Mocht het inkomen hoger zijn, maar iemand wordt niet geholpen door een commerciële bank, dan behoort deze ook tot de doelgroep van sociale kredietverstrekking van een kredietbank. Wij kunnen niet genoeg benadrukken dat sociale kredietverstrekking heel iets anders is dan de eerder genoemde saneringskredieten. Zoals gezegd is een saneringskrediet een krediet om schulden tegen finale kwijting af te kopen en gelden voor deze kredieten de richtlijnen van een schuldregeling.

Sociale kredietverstrekking via KBL gebeurt zorgvuldig, betrouwbaar en zonder winstoogmerk. Het is bedoeld om tegemoet te komen aan een gezonde kredietbehoefte in de samenleving. Een verantwoord krediet bevordert de financiële participatie van burgers, lost tijdelijke financiële knelpunten op en heeft een preventieve werking. Wij zien erop toe dat het krediet, inclusief de rente, door de klant binnen een redelijke termijn kan worden afgelost. Hierbij letten we erop dat een klant niet overgekrediteerd raakt. Een sociaal krediet kent in principe een looptijd van maximaal 60 maanden.

In 2020 hebben wij 1.495 aanvragen voor een consumptief krediet ontvangen. Daarvan zijn er 1.003 kredietaanvragen toegekend. In 2019 waren dat er 613 van de 1.142 aanvragen.

In totaal heeft KBL in 2020 € 1.088.164 uitgeleend aan consumptieve kredieten. In onderstaande tabel is een overzicht van de bestedingsdoelen van die kredietbedragen opgenomen:

Bestedingsdoel	Bedrag
Woninginrichting (statushouders)	637.330
Bufferkrediet	142.005
Betaling schulden	133.250
Huidhoudelijke apparatuur	62.688
Vervoersmiddel	53.296
Overige vaste lasten	22.433
Overbrugging inkomsten	6.927
Vakantie	3.614
Oversluiting	3.157
Kleding en schoenen	2.627
Medische kosten	2.401
Overig	18.436
Totaal	**1.088.164**

Inkomensbeheer en -ondersteuning

Budgetbeheer

In 2020 is het aantal huishoudens met budgetbeheer bij KBL gedaald, van 1.793 pakketten in 2019 tot 1.743 pakketten in 2020. De lichte daling is vrijwel volledig terug te voeren op de gevolgen van de COVID-19 pandemie.

KBL biedt twee verschillende vormen van budgetbeheer. Bij de inzet van Budgetbeheer Basis zijn de betalingen van de primaire lasten gewaarborgd. En binnen Budgetbeheer Totaal worden daarnaast alle overige lasten van de klant betaald.

Budgetbeheer is een instrument dat zowel preventief, voorkoming van het ontstaan van huishoudelijke betalingsachterstanden, alsook als flankerende hulp gedurende een traject van schuldhulpverlening kan worden ingezet.
Budgetbeheer speelt niet alleen een heel belangrijke rol bij het voorkomen van een toestroom naar langdurige en duurdere bewindvoeringstrajecten, maar wordt ook regelmatig ingezet om een zachte landing mogelijk te maken als bijvoorbeeld de grondslag voor beschermingsbewind komt te vervallen. In de meeste gevallen is dit van toepassing op de zogenaamde schuldenbewinden nadat de schulden zijn opgelost.
In 2020 heeft de afdeling Budgetbeheer als eerste afdeling binnen de KBL een start gemaakt met het aanbieden van digitale inzage in de eigen budgetbeheerrekening voor klanten. Via de website van de KBL kunnen klanten inloggen in MIJNKBL. Dit is in een pilotvorm getest voor, met en door een aantal klanten van budgetbeheer en heeft geleid tot het besluit om dit in 2021 mogelijk te maken voor alle Budgetbeheerklanten van KBL.
Daarnaast heeft de afdeling Budgetbeheer een test uitgevoerd met het digitaal ondertekenen van documenten die van belang zijn bij het opstarten en tijdens de beheerfase van de dienstverlening. Zeker in tijden van Corona en daardoor noodgedwongen minder fysieke contactmogelijkheden een mooie aanvulling op de reguliere dienstverlening.
Onderstaand een overzicht en een grafiek waarin is weergegeven de verdeling naar de verschillende budgetbeheerpakketten vanaf 2018:

Budgetbeheerrekeningen	2020	2019	2018
Basispakket	175	207	164
Totaalpakket	1.530	1.490	1.398
Pluspakket*	38	96	292
Totaal	**1.743**	**1.793**	**1.854**

*= het pluspakket wordt niet meer aangeboden

De ontwikkeling van het totaal aantal klanten per ultimo boekjaar van de GR-gemeenten blijkt uit onderstaande tabel:

Aantal klanten	ultimo 2020	ultimo 2019	Verschil
Brunssum	51	49	**2**
Heerlen	325	343	**-18**
Kerkrade	187	192	**-5**
Landgraaf	89	102	**-13**
Maastricht	582	601	**-19**
Sittard-Geleen	248	230	**18**
Totaal	**1.482**	**1.517**	**-35**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen gerealiseerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	30.084	35.085	**5.001-**
Heerlen	177.450	184.005	**6.555-**
Kerkrade	115.170	109.524	**5.646**
Landgraaf	41.982	54.160	**12.178-**
Maastricht	414.924	340.065	**74.859**
Sittard-Geleen	196.374	19.686	**176.688**
Niet GR	116.972	100.735	**16.237**
Klanten	288.181	484.446	**196.265-**
Totaal	1.381.137	1.327.706	**53.431**

Beschermingsbewind

KBL kent een aantal verschillende vormen van inkomensbeheer. Deze verschillen van elkaar qua doelgroep, intensiteit en doorlooptijd van de dienstverlening alsmede de kosten die hiermee gepaard gaan. Als sluitstuk van het inkomensbeheer geldt het beschermingsbewind. Dit is bestemd voor en voorbehouden aan meerderjarige burgers die structureel, op grond van lichamelijke of geestelijke beperkingen, niet meer in staat zijn om hun financiële zaken te regelen. In dit geval spreekt de kantonrechter beschermingsbewind uit. Beschermingsbewind heeft het stabiliseren van de financiële situatie van de aanvrager tot doel. Daarnaast heeft het ook tot doel om nieuwe of verder oplopende achterstanden in de vaste lasten te voorkomen. Steeds vaker blijkt beschermingsbewind noodzakelijk om ook burgers met problematische of zelfs onoplosbare schulden te ondersteunen.

Het afgelopen jaar heeft KBL verdere stappen gezet om, met gebruikmaking van een screeningsinstrument en toepassing van de Instroom & Diagnosefase, direct in de aanvraagfase vast te stellen of en zo ja welke vorm van inkomensbeheer passend is voor de hulpvrager. Er wordt altijd gestart met de minst intensieve en minst ingrijpende vorm van inkomensbeheer, te weten budgetbeheer. Pas als duidelijk wordt dat de geboden hulp intensiever of langduriger dient plaats te vinden wordt Budgetbeheer Maatwerk of beschermingsbewind ingezet. Hiermee wordt bereikt dat er zo min mogelijk “onnodige” instroom in beschermingsbewind plaatsvindt.

Daarnaast wordt er vanuit beschermingsbewind, in samenwerking met de interne budgetconsulenten, casemanagers en budgetbeheerders proactief gewerkt aan mogelijke uitstroom uit beschermingsbewind als de situatie van de betreffende persoon dit toelaat. De mate waarin dit gebeurt blijkt uit onderstaande uitstroomcijfers over 2020: maar liefst 131 dossiers werden beëindigd, hetgeen neerkomt op ruim 13% van het totale klantenbestand in bewind. Per saldo is het aantal bewindsdossiers hierdoor voor het eerst in jaren gedaald, met 15 dossiers om precies te zijn. Tot slot spreekt de gemiddelde doorlooptijd van een beschermingsbewind bij KBL boekdelen: deze bedraagt momenteel 4 jaar en 10 maanden, gemeten over de in 2020 beëindigde bewindsdossiers. De financiële ondersteuning vindt “zo kort als mogelijk maar zo lang als noodzakelijk” plaats. Zowel van het aantal beëindigingen als van de doorlooptijd zijn daar vergelijkingen van te maken met 2019.

In het kader van de samenwerking met de Rabobank is eind 2019 besloten om alle beheer- en leefgeldrekeningen van de bewindsklanten aldaar onder te brengen. Dit betreft een complexe en tijdsintensieve omzetting, waarbij de inzet van een apart projectteam binnen de afdeling gezorgd heeft voor een stroomversnelling van deze opgave. Ultimo 2020 zijn inmiddels 180 klanten volledig overgeheveld naar de Rabobank. Daarnaast wordt sinds 2020

bij elk nieuw aan KBL toegewezen bewindsdossier een beheer- en leefgeldrekening op naam van de klant geopend bij de Rabobank.

In 2020 zijn er 116 dossiers gestart en 131 dossiers beëindigd. Het klantenbestand van de onderbewindgestelden is daarmee gedaald van 971 naar 956 dossiers.
Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers beschermingsbewind:

Ontwikkeling dossiers beschermingsbewind	2020	2019	2018
Begin boekjaar	971	923	825
Gestart	116	142	160
Beëindigd	131	94	62
Totaal	**956**	**971**	**923**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen beschermingsbewind gefactureerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	13.399	10.517	**2.882**
Heerlen	693.113	722.939	**29.826-**
Kerkrade	266.505	257.863	**8.642**
Landgraaf	18.731	16.442	**2.289**
Maastricht	68.350	54.152	**14.198**
Sittard-Geleen	405.370	404.388	**982**
Niet GR	-	-	**-**
Klanten	495.576	447.215	**48.361**
Totaal	1.961.044	1.913.516	**47.528**

De verdeling van het aantal klanten beschermingsbewind per ultimo 2020 over GR-gemeenten en zelfbetalers is als volgt:

	Facturatie	Zelf-betalers	Totaal
Brunssum	0	23	**23**
Heerlen	164	212	**376**
Kerkrade	119	18	**137**
Landgraaf	0	31	**31**
Maastricht	1	121	**122**
Sittard-Geleen	194	4	**198**
Niet GR	0	69	**69**
Totaal	478	478	**956**

Budgetbeheer Maatwerk

Een ondersteunende dienst om de instroom in beschermingsbewind te beperken tot de doelgroep die hier structureel behoefte aan heeft en ten behoeve van een maximaal haalbare uitstroom uit de bewindvoering is Budgetbeheer Maatwerk. Budgetbeheer Maatwerk (BBR Maatwerk) is activerende financiële ondersteuning als alternatief voor beschermingsbewind. Budgetbeheer Maatwerk wordt inmiddels sinds enkele jaren aangeboden door KBL. Door middel van een objectieve screening aan de voorkant enerzijds en adequate begeleiding naar zelfredzaamheid bij het inkomensbeheer anderzijds, wordt bereikt dat burgers minder vaak de zware maatregel van bewind krijgen opgelegd door de rechtbank of op den duur zonder deze maatregel weer regie over de eigen financiën krijgen. Alle budgetconsulenten zijn KIWA-gecertificeerde budgetcoaches waarmee de kans op succesvolle afronding van de trajecten geoptimaliseerd wordt. Een gevolg hiervan is dat de gemeente, die doorgaans bijzondere bijstand verstrekt voor de kosten, beter regie over haar budget verkrijgt en op de langere termijn kosten bespaart: BBR Maatwerk kent een gemiddelde doorlooptijd van 12 tot 18 maanden. Een beschermingsbewindmaatregel wordt in de meeste gevallen voor onbepaalde tijd uitgesproken en duurt in de veel gevallen zeker 5 jaar.

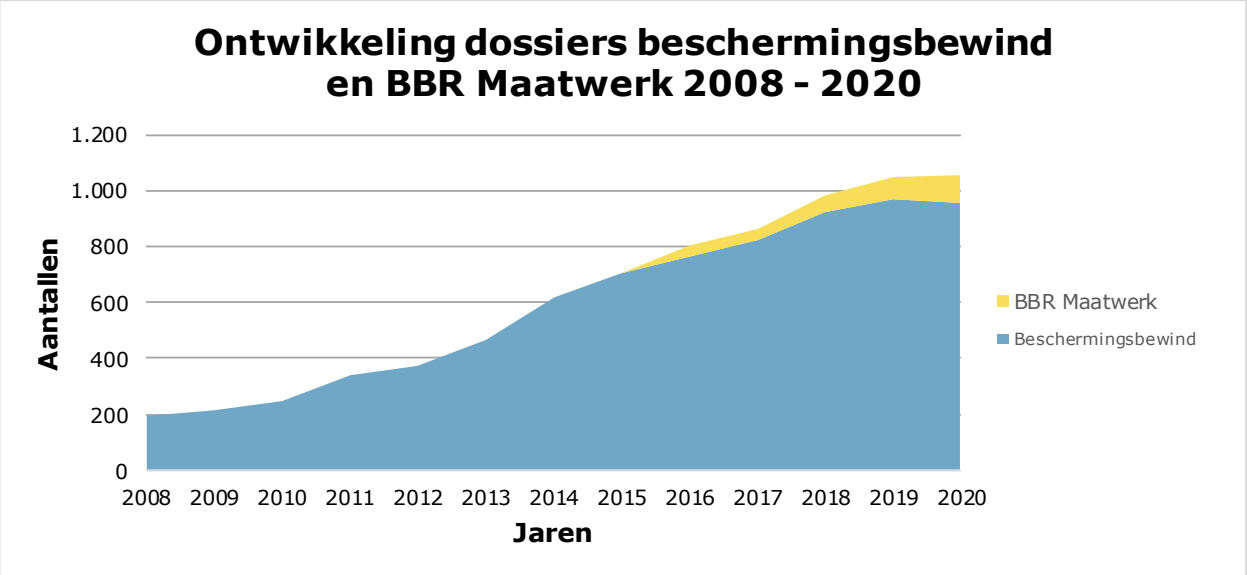
Het klantenbestand Budgetbeheer Maatwerk is in 2020 gestegen van 76 naar 99 dossiers. Zie onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van de dossiers Budgetbeheer Maatwerk:

Ontwikkeling dossiers BBR Maatwerk	2020	2019	2018
Begin boekjaar	76	58	35
Gestart	90	53	64
Beëindigd	67	35	41
Totaal	**99**	**76**	**58**

Door KBL zijn in 2020 de volgende bedragen budgetbeheer maatwerk gefactureerd:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	24.038	21.060	**2.978**
Heerlen	69.866	59.434	**10.432**
Kerkrade	36.111	32.964	**3.147**
Landgraaf	7.666	8.943	**1.277-**
Maastricht	32.321	23.557	**8.764**
Sittard-Geleen	58.762	56.310	**2.452**
Niet GR	1.403	3.201	**1.798-**
Totaal	230.167	205.469	**24.698**

Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling van beschermingsbewind in de afgelopen 12 jaar weer. Sinds 2016 biedt KBL BBR Maatwerk als activerend alternatief. Inmiddels is het aandeel Maatwerkdossiers in verhouding tot het totaal aantal klanten in bewindvoering gegroeid tot ruim 10% in 2020. Deze ontwikkeling bevestigt de toegenomen populariteit van deze intensieve, maar kortdurende vorm van dienstverlening die ervoor zorgt dat de toename van bewindsdossiers bij KBL een halt is toegeroepen.

Schuldregeling

Schuldregeling is één van de instrumenten binnen het brede pallet aan diensten van de schuldhulpverlening. Een schuldregeling houdt in dat schulden van de klant in kaart worden gebracht, waarna een voorstel aan de schuldeisers tegen finale kwijting wordt gedaan. KBL kan schulden op twee manieren regelen, namelijk via een schuldbemiddeling of via een saneringskrediet.

Bij een schuldbemiddeling spaart de klant gedurende 36 maanden (3 jaar) zijn aflossingscapaciteit boven het berekende vrij te laten bedrag. Het voorstel aan de schuldeisers is dan ook een prognose, omdat het inkomen van een klant kan fluctueren. De schuldeiser gaat akkoord met het gegeven dat het een prognose betreft waarbij KBL toeziet op het sparen boven het vrij te laten bedrag. Gedurende deze drie jaar wordt één keer per jaar aan de schuldeisers het reeds gespaarde bedrag uitbetaald.
Bij een saneringskrediet wordt aan de start van het traject de aflossingscapaciteit van de klant berekend. Ook hier gebeurt dat op basis van 36 maanden (3 jaar). Dit is de basis voor het te verstrekken krediet waarmee schuldeisers ineens en vooraf worden afgekocht. Bij deze manier van werken weten schuldeisers direct waar ze aan toe zijn en hoeven zij niet gedurende drie jaar de vordering in de boeken te houden. Voor de klant is er rust en overzicht. De klant heeft nog maar één schuldeiser, namelijk de KBL. Hier betaalt hij de lening in 36 termijnen terug.

Landelijk heerst de overtuiging dat met de inzet van een saneringskrediet meer en bredere successen worden behaald. Die gedachte wordt overigens ook gedragen door de meeste schuldeisers.

Mocht KBL, noch via een schuldbemiddeling, noch via een saneringskrediet een akkoord met de schuldeisers weten te bereiken voor de klant, dan kan een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) worden ingediend. We zien echter een toenemend slagingspercentage van de minnelijke trajecten.

In 2020 zijn 1.088 trajecten schuldregeling gestart en 1.233 beëindigd. Een aantal trajecten gestart in 2020 zijn nog in behandeling.

Aanvragen schuldregeling	2020	2019	2018
Aantal aanvragen	1.088	1.014	1.078
Aantal beëindigingen	1.233	1.009	955

In 2020 zijn er in totaal 830 minnelijke voorstellen geaccepteerd waarvan in 494 gevallen een akkoord via een saneringskrediet is bereikt. In 336 gevallen is een akkoord via een schuldbemiddeling bereikt.

Geaccepteerde schuldregelingen	2020	2019	2018
Saneringskrediet	494	151	58
Schuldbemiddeling	336	493	623
Totalen	**830**	**644**	**681**

Uit het overzicht blijkt dat de saneringskredieten steeds vaker worden ingezet als instrument van schuldhulpverlening.

WSNP-verklaringen

Zoals bij het onderdeel Schuldregeling al opgemerkt spant KBL zich in om minnelijk tot een akkoord met de schuldeisers van een klant te komen. Het stemt tot tevredenheid dat dit in steeds meer gevallen slaagt. Mocht echter geen akkoord met de schuldeisers worden bereikt, dan mag een verzoek voor toelating tot de wettelijke schuldsanering (WSNP) bij de Rechtbank worden ingediend. Bij toelating tot de WSNP wordt voor de klant een bewindvoerder WSNP aangewezen. Deze WSNP-trajecten vinden buiten KBL plaats, waarbij in sommige gevallen wel het inkomensbeheer bij KBL plaatsvindt.

Een WSNP-zitting bij de Rechtbank is spannend en brengt de nodige stress mee voor klanten. Het is daarom dat KBL zich inspant zoveel als mogelijk de klant tijdens de WSNP zitting bij te staan. Ook waren we middels speciale voorlichtingen klanten aan het voorbereiden op deze zittingen. Ter zitting kunnen vragen worden beantwoord over het minnelijk voorstel en de ervaringen met de klant gedurende de periode om tot een minnelijk akkoord te komen. Nadrukkelijk dient te worden opgemerkt dat een aanvraag voor toelating tot de WSNP geen “mislukt” minnelijk traject is. Zonder een gedegen poging om minnelijk tot een akkoord met schuldeisers te komen, kan er in beginsel geen toelating tot de WSNP worden aangevraagd. Ook zijn er situaties waarbij er geen overzicht te krijgen is in alle schuldeisers en is het risico dat een nieuwe schuldeiser zich met het recht om 100% te innen in een minnelijk traject meldt te groot. Het voordeel van een WSNP is dat in die gevallen alle schulden die ontstaan zijn voor de zitting van het WSNP-verzoek in het traject vallen, ook als deze schuldeisers op de dag van de zitting nog niet bekend waren bij de schuldhulpverlening.
Onderstaand een overzicht van de afgifte WSNP-verklaringen in 2020:

Afgifte Wsnp-verklaringen	GR 2020	Niet GR 2020	Totaal 2020	Totaal 2019
Met minnelijk traject	93	23	**116**	228
Zonder minnelijk traject	5	2	**7**	3
Totaal	**98**	**25**	**123**	**231**

In 2020 zijn 123 WSNP-verzoekschriften door de KBL afgegeven. In 7 gevallen is dat gebeurd zonder een minnelijk traject via KBL.

Verdeling opbrengsten schuldhulpverlening:
Het aandeel in de opbrengsten v.w.b. de gerealiseerde schuldhulpverlening (incl. Instroom en Diagnose) over 2020 is in onderstaande tabel weergegeven:

	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Verschil
Brunssum	107.694	115.290	**7.596-**
Heerlen	617.355	559.758	**57.597**
Kerkrade	593.247	581.436	**11.811**
Landgraaf	156.054	169.095	**13.041-**
Maastricht	1.329.528	1.602.134	**272.606-**
Sittard-Geleen	926.457	931.242	**4.785-**
Niet GR	660.604	640.640	**19.964**
Klanten	306.776	369.904	**63.128-**
Totaal	4.697.715	4.969.499	**271.784-**

Kerngegevens

Inwoners aantal	per 1 jan 2020	per 1 jan 2019
Brunssum	27.821	28.103
Heerlen	87.086	86.832
Kerkrade	45.749	45.642
Landgraaf	37.445	37.591
Maastricht	121.575	121.565
Sittard-Geleen	92.429	92.661
Totaal	412.105	412.394

Jaarrekening 2020

Kredietbank Limburg

Balans per 31 december 2020 (na resultaatbestemming)

		2020		2019
ACTIVA				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut				
Gebouwen	0		0	
Machines, apparaten en installaties	236.733		182.768	
Totaal materiële vaste activa met economisch nut		**236.732**		**182.768**
Financiële vaste activa				
Kredieten		**3.374.249**		**2.646.679**
Vlottende activa				
Uitzettingen	1.401.937		2.268.468	
Liquide Middelen	9.376.763		9.329.914	
Overlopende activa	87.081		40.562	
Totaal vlottende activa		**10.865.780**		**11.638.944**
Totaal		**14.476.761**		**14.468.391**

Passiva

Vaste Passiva				
Eigen vermogen	0		0	
Resultaat vóór verliesverrekening	-130.495		-59.928	
Bijdrage GR-gem. in exploitatieres.	130.495		59.928	
Eigen vermogen ult. verslagperiode	0		0	
Voorzieningen	54.000		0	
Vaste schulden	615.611		617.290	
Totaal vaste passiva		**669.611**		**617.290**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden		**13.671.759**		**13.771.664**
Overlopende passiva		**135.391**		**79.437**
Totaal		**14.476.761**		**14.468.391**

Overzicht van baten en lasten 2020 t.o.v. de begroting

	Realisatie 2020	Primaire Begroting 2020	Start prognose 2020	Realisatie 2019
Baten:				
Schuldhulpverlening				
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608		321.000	350.836
Instroom en diagnose	1.243.305		1.302.000	1.186.347
Schuldenaanpak	3.918.336		3.934.000	3.432.990
Subtotaal	5.499.249	5.016.000	5.557.000	4.970.173
Preventieprojecten	68.598	50.000	80.000	85.882
Sociale kredietverstrekking (intake)	216.396	100.000	210.000	102.420
Inkomensbeheer en ondersteuning:				
Budgetbeheer	1.409.181	1.278.000	1.435.000	1.327.706
Bewindvoering	1.961.044	2.102.000	2.159.000	1.913.516
BBR-maatwerk	230.167	89.000	335.000	205.469
Subtotaal	3.600.392	3.469.000	3.929.000	3.446.691
Overige bedrijfsopbrengsten	20.154	20.000	30.000	27.666
Rentemarge				
Renteopbrengsten	249.358	252.000	269.000	310.859
Rentekosten	297-	1.000-	1.000-	317-
Rentemarge	249.062	251.000	268.000	310.542
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	-	-	59.928
Deelname GR-gem. in voorz. Kredietport.	24.438-	75.000	75.000	78.673
Totaal baten	**9.759.908**	**8.981.000**	**10.149.000**	**9.081.975**
Lasten:				
Salarissen	7.647.566	7.123.000	7.954.000	7.142.507
WW-uitkeringen	79.491	31.000	50.000	49.063
Inhuur medewerkers	347.990	55.000	263.000	53.279
Overige personeelslasten	62.835	62.000	62.000	63.896
Afschrijvingen	52.343	67.000	52.000	17.261
Huisvestingslasten	247.297	251.000	256.000	242.007
Bureau/administratielasten	1.031.985	961.000	1.029.000	996.732
Beheerslasten	314.839	356.000	408.000	438.558
Mutatie voorziening kred. port.	24.438-	75.000	75.000	78.673
Totaal lasten	**9.759.908**	**8.981.000**	**10.149.000**	**9.081.975**
Saldo van baten en lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichtingen:

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.
De terminologie die in deze jaarrekening voor de posten in de balans en in de staat van baten en lasten wordt gehanteerd, wijkt op enkele onderdelen af van het voorgeschreven jaarrekeningmodel volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. Wij zijn echter van mening dat deze afwijkende terminologie het inzicht voor de gebruikers in de jaarrekening van KBL ten goede komt omdat hiermee meer recht wordt gedaan aan de verantwoording over de specifieke activiteiten van KBL op het gebied van schuldhulpverlening, budgetbeheer, beschermingsbewind en sociale kredietverlening.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.
Met ingang van 1 januari 2016 is KBL belastingplichtig in het kader van de wet Vennootschapsbelasting. Ultimo 2016 is met de Belastingdienst overleg geweest over de fiscale status van de activiteiten van KBL. Dit zal naar verwachting ertoe leiden dat geen van de activiteiten van KBL belast zullen worden in het kader van de vennootschapsbelasting.

Algemeen
Deze jaarrekening heeft betrekking op de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. Alle bedragen luiden in euro’s, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa met economisch nut
Overige investeringen met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de

verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven (niet van toepassing).
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Verbouwing	15 jaar
Automatisering	3-4 jaar
Inventaris en inrichting	4-10 jaar
Mobiele telefoons	2 jaar

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Kredieten
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde, waarbij v.w.b. de integrale kredietportefeuille een voorziening is gevormd voor verwachte oninbaarheid van de kredieten. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande kredieten. Hieronder zijn begrepen de vorderingen op klanten.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Deze voorziening wordt statisch bepaald op basis van een evaluatie van de volwaardigheid van de per ultimo van een jaar openstaande vorderingen.
De spaartegoeden van klanten die onder bewindvoering staan, worden in de jaarrekening onder de vlottende activa opgenomen. Onder de netto vlottende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen. Terugbetaling vindt plaats op het moment dat de bewindvoering is komen te vervallen.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
In 2020 is een voorziening WW-verplichting gevormd. KBL is eigenrisicodrager voor WW-uitkeringen van voormalige medewerkers. Deze voorziening wordt gewaardeerd op het voorzienbare verlies.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden zijn begrepen de achtergestelde leningen die, in overeenstemming met de bepalingen bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), door zowel de aan de GR deelnemende gemeenten als de uittredende GO-gemeenten gestort zijn. Deze achtergestelde leningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden
De netto vlottende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Onder de netto vlottende schulden is de post ‘crediteuren klanten’ opgenomen. Deze schulden worden tegen de nominale waarde opgenomen en hebben betrekking op

verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL. Verantwoording van deze schulden vindt deels plaats bij ontvangst van de factuur en deels op basis van onderliggende budgetplannen.
Onder de liquide middelen zijn bankrekeningen opgenomen waarop de gelden van de klanten ontvangen worden. Deze bankrekening wordt gebruikt voor de betaling van de verschuldigde bedragen aan crediteuren van klanten van KBL.
Ook zijn opgenomen de schulden aan leveranciers en handelskredieten en het banksaldo van de eigen middelen van KBL.

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld conform de indirecte methode. Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de klanten.

Gebruik van schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening dient de directie, in overeenstemming met algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

COVID-19
Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van onze begroting 2021 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. We monitoren onze risico’s en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa met economisch nut		2020		2019
	€	236.732	€	182.768

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	(Gebouwen)	(Machines, apparaten en installaties)		
	Verbouwingen	Automatisering	Inventaris	Totaal
Stand per 1 januari 2020				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.043.975	1.020.207	6.107.859
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677	2.885.187	996.226	5.925.090
Boekwaarde	-	158.788	23.981	182.769
Mutaties in 2020				
Investeringen	-	106.307	-	106.307
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	45.160	7.183	52.343
	-	61.147	7.183-	53.964
Stand per 31 december 2020				
Aanschafwaarde	2.043.677	3.150.282	1.020.207	6.214.167
Cumulatieve afschrijvingen	2.043.677-	2.930.347-	1.003.409-	5.977.433-
Boekwaarde	**-**	**219.935**	**16.798**	**236.733**

In 2020 hebben investeringen plaatsgevonden v.w.b. automatisering en telefonie. Investeringen worden lineair afgeschreven. Verbouwingen worden afgeschreven in 15 jaar. Inventaris en inrichting wordt afgeschreven in 4 of 10 jaar. Automatisering (Hardware en implementaties) wordt afgeschreven in 3 of 4 jaar. Mobiele telefoons in 2 jaar.

Kredieten		2020		2019
	€	3.374.249	€	2.646.679

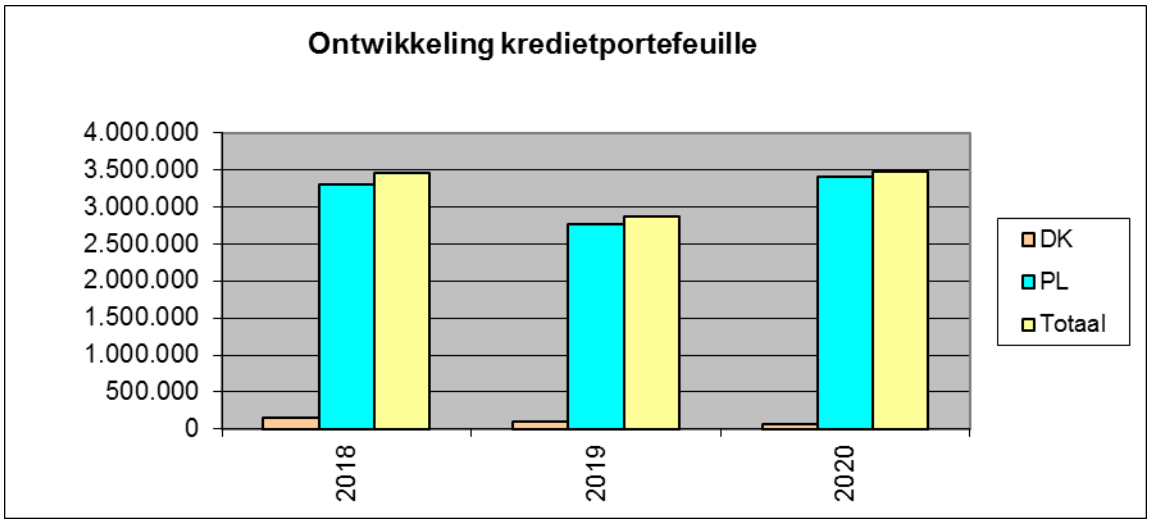
De samenstelling van de kredieten is als volgt:

Persoonlijke leningen	3.406.740	2.772.557
Doorlopende kredieten	75.278	104.905
	3.482.018	2.877.461
Voorziening oninbare kredieten	-107.769	-230.782
	3.374.249	**2.646.679**

Onderstaand is het verloop van de doorlopende kredieten en persoonlijke leningen van 2018 tot en met 2020 weergegeven:

	Persoonlijke leningen (PL)	*Doorlopende kredieten (DK)*	*Totale kredietportefeuille*
2018	3.296.759	157.697	3.454.456
2019	2.772.557	104.905	2.877.461
2020	3.406.740	75.278	3.482.018

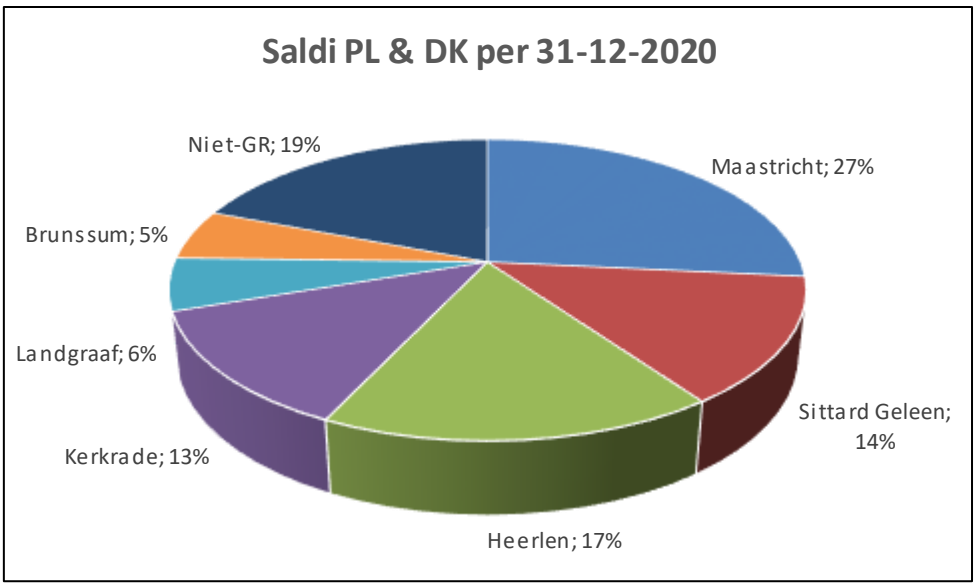
De informatie uit de tabel is vertaald naar de volgende grafiek:

De verdeling van de lening portefeuille is als volgt:

	PL		**DK**		**TOTAAL**
	aantal	**bedrag**	**aantal**	**bedrag**	
Maastricht	526	921.359	2	3.189	924.548
Sittard Geleen	279	475.159	7	2.480-	472.679
Heerlen	341	559.299	8	30.874	590.173
Kerkrade	239	424.428	5	18.572	443.000
Landgraaf	109	196.149	-	-	196.149
Brunssum	106	173.601	2	14.789	188.390
Totaal GR	**1.600**	**2.749.996**	**24**	**64.944**	**2.814.939**
Niet-GR	**418**	**656.744**	**10**	**10.335**	**667.079**
TOTAAL	**2.018**	**3.406.740**	**34**	**75.278**	**3.482.017**

De verdeling van de lening portefeuille over de GR-deelnemers is in de volgende grafiek inzichtelijk gemaakt.

Voorziening oninbare kredieten:
Kredieten worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Op basis van een integrale beoordeling van de kredietportefeuille is gebleken dat een voorziening ter grootte van € 107.769 nodig is. Dit bedrag bestaat uit een gedeelte betreffende verstrekte kredieten vóór 2005 (€ 76.515) en een gedeelte betreffende kredieten vanaf 2005 (€ 31.254).
Onderstaand worden de voorzieningen over de periode vóór en vanaf 2005 toegelicht.

Voorziening kredieten vóór 2005	**2020**	**2019**
Stand van de voorziening per 01-01	**162.575**	**286.228**
Vrijval/dotatie	-33.037	56.074
Onttrekking	-53.022	-179.727
Stand van de voorziening per 31-12	**76.515**	**162.575**

Bovengenoemde onttrekkingen betreffen het afboeken van leningen. Deze afboekingen zijn te verdelen in grofweg vier categorieën:

1. De WSNP is na drie jaar afgelopen waardoor cliënt schuldenvrij is;
2. Klant komt te overlijden en de eventuele erfgenamen verwerpen de erfenis of de boedel is leeg;
3. Afgewikkelde schuldregelingen;
4. Klanten zijn vertrokken en onbekend is waarheen, de zogenaamde VOW-klanten;
5. Dossiers van cliënten die terugkomen van de deurwaarder als gevolg van geen verhaal.

In het volgend overzicht staat per gemeente aangegeven wat het bedrag van de afboekingen is geweest van haar inwoners, inclusief de vermelding van de categorie waarin de afboeking te plaatsen is. Dit betreft de afboekingen van leningen welke zijn verstrekt vóór 2005:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/ geen verhaal	Totaal
Brunssum					€ 2.605	€ 2.605
Heerlen	€ 7.091	€ 3.977	€ 216	€ 949		€ 12.232
Kerkrade					€ 9.560	€ 9.560
Maastricht				€ 1.364		€ 1.364
Sittard-Geleen				€ 17.813		€ 17.813
Overige	€ 103		€ 2.463		€ 6.882	€ 9.449
Totaal 2020	**€ 7.194**	**€ 3.977**	**€ 2.679**	**€ 20.126**	**€ 19.047**	**€ 53.022**
In procenten	**14%**	**7,5%**	**5%**	**38%**	**36%**	**100%**
Totaal 2019	**€ 27.297**	**€ 16.701**	**€ 67.532**	**€ 62.516**	**€ 5.681**	**€ 179.727**
In procenten	**15%**	**9,0%**	**38%**	**35%**	**3%**	**100%**

Voorziening kredieten vanaf 2005	2020	2019
Stand van de voorziening per 01-01	**68.207**	**92.030**
Vrijval/dotatie	8.599	22.599
Onttrekking	-45.553	-46.422
Stand van de voorziening per 31-12	**31.254**	**68.207**

De kredietportefeuille m.b.t. leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent in het algemeen een veel positiever verloop.

De verdeling van de categorieën afboekingen 2020 over de gemeenten is als volgt:

Gemeente	WSNP	Overlijden	ASR	VOW/geen verhaal	Deurwaarder kosten/rente/ geen verhaal	Totaal
Brunssum			€ 86			€ 86
Heerlen				€ 2.497		€ 2.497
Kerkrade		€ 3.969	€ 128	€ 4.575		€ 8.672
Maastricht		€ 2.430	€ 3.020	€ 12.342		€ 17.791
Roermond			€ 374	€ 7.147		€ 7.521
Sittard-Geleen	€ 3.464			€ 4.484		€ 7.948
Overige			€ 1.038			€ 1.038
Totaal 2020	**€ 3.464**	**€ 6.398**	**€ 4.646**	**€ 31.044**	**€ 0**	**€ 45.553**
In procenten	**8%**	**14%**	**10%**	**68%**	**0%**	**100%**
Totaal 2019	**€ 6.144**	**€ 2.592**	**€ 9.055**	**€ 28.139**	**€ 492**	**€ 46.422**
In procenten	**13%**	**6%**	**20%**	**60%**	**1%**	**100%**

Uitzettingen	**2020**	**2019**
	€ 1.401.937	**€ 2.268.468**

De uitzettingen bestaan uit:

	2020	2019
Vorderingen op openbare lichamen	657.609	1.487.878
Overige vorderingen	744.328	780.590
Totaal	**1.401.937**	**2.268.468**

Vorderingen op openbare lichamen		**2020**		**2019**
	€	**657.609**	**€**	**1.487.878**

Het vorderingensaldo per 31 december 2020 bestaat uit:

Omschrijving	**2020**	**2019**
Deelname GR gemeenten in voorziening kredietport.	206.344	456.933
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	59.928
Diensten GR-gemeenten	241.940	872.161
Diensten Niet-GR gemeenten	78.830	98.857
Totaal	**657.609**	**1.487.878**

De totale deelname van GR gemeenten in de voorziening kredietportefeuille bedraagt per 31 december 2020 € 206.344 en kan worden verdeeld over verstrekte kredieten van vóór 2005 € 129.536 en vanaf 2005 € 76.808.

Overige vorderingen		**2020**		**2019**
	€	**744.328**	**€**	**780.590**

Dit betreffen de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert in het kader van bewindvoering. Onder de kortlopende schulden is de terugbetalingsverplichting van deze tegoeden aan de klanten opgenomen (overige schulden).

Liquide middelen		**2020**		**2019**
	€	**9.376.763**	**€**	**9.329.914**

De liquide middelen per 31 december bestaan uit:

	2020	**2019**
Kasmiddelen	1.856	1.666
Bankrekeningen	9.374.907	9.328.248
Totaal	**9.376.763**	**9.329.914**

De liquide middelen zijn direct opeisbaar.

Onder de liquide middelen zijn 2 bankrekeningen (inzake schuldhulpverlening en beschermingsbewind) bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) opgenomen waarop de gelden van klanten worden ontvangen. Deze bankrekeningen worden gebruikt ten behoeve van de betaling van de verschuldigde bedragen aan de crediteuren van klanten en aan klanten.
Met BNG is een kredietovereenkomst gesloten die voorziet in rentecompensatie van alle betaalrekeningen van KBL.
De kredietfaciliteit bij BNG bedraagt maximaal € 1 miljoen. Er zijn geen zekerheden afgegeven.

Overlopende activa		**2020**		**2019**
	€	**87.081**	**€**	**40.562**

De overlopende activa kunnen als volgt worden weergegeven:

		2020		2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanc. op uitkeringen met spec. bestedingsdoel	€	-	€	-
Overige nog te ontv. en vooruitbetaalde bedragen	€	87.081	€	40.562
Totaal	€	87.081	€	40.562

De specificaties zijn opgenomen in onderstaande tabel:

Omschrijving	2020	2019
Nog te ontvangen bedragen	19.447	19.398
Vooruitbetaalde bedragen	67.634	21.164
Totaal	**87.081**	**40.562**

Nog te ontvangen bedragen
De nog te ontvangen bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2020	2019
Nog te ontvangen rente	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen	19.447	19.398
Totaal	**19.447**	**19.398**

De overige nog te ontvangen bedragen betreft hoofdzakelijk de nog te vorderen BTW over het boekjaar 2020 ad € 8.000.

Vooruitbetaalde bedragen
De vooruitbetaalde bedragen per 31 december bestaan uit:

Omschrijving	2020	2019
Vooruitbetaalde huur	0	465
Vooruitbetaald onderhoud	49.987	8.338
Vooruitbetaalde verzekeringen	9.574	7.515
Overige vooruitbetaalde bedragen	8.073	4.846
Totaal	**67.634**	**21.164**

Eigen vermogen en resultaat		2020		2019
	€	0	€	0
Het eigen vermogen per 1 januari		-		-
Resultaat boekjaar vóór verliesverrekening		130.495-		59.928-
Bijdrage gemeenten in exploitatieresultaat		130.495		59.928
Het eigen vermogen per 31 december		-		-
Af te dragen aan GR-gemeenten		-		-
Eigen vermogen per saldo		-		-

Conform artikel 30 lid 4 wordt een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank, voor zover het niet van het eigen vermogen kan worden afgeschreven, door de gemeenten vergoed.
Door de bijdrage van de gemeenten in het exploitatieresultaat ad € 130.495 is het eigen vermogen per 31 december 2020 nihil.

Tijdens de bestuursvergadering van 19 januari 2012 is besloten dat het weerstands-vermogen is bepaald op 6% van de exploitatielasten (exclusief mutatie voorziening).
De berekening van het weerstandsvermogen ultimo 2020 blijkt uit onderstaande opstelling:

Weerstandsvermogen		
Lasten excl. mutatie voorziening	9.784.346	9.003.302
Weerstandsvermogen 6%	587.061	540.198
Eigen vermogen na winstbestemming	-	-
Af te dragen aan GR-gemeenten	0	0

Aangezien het eigen vermogen na winstbestemming per ultimo boekjaar nihil is, is er geen terugbetalingsverplichting op grond van artikel 30 lid 3 van de GR verschuldigd.

Over het boekjaar 2019 is het negatieve exploitatieresultaat (€ 59.928) bij de GR-gemeenten in rekening gebracht.

Voorzieningen		2020		2019
	€	54.000	€	-

De voorziening betreft:

Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's		2020		2019
	€	54.000	€	-

Met ingang van het boekjaar 2020 wordt, conform de richtlijnen van het BBV, een voorziening voor de WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Het saldo ultimo 2020 betreft de dotatie aan de voorziening op basis van geschatte WW-uitkeringen inzake voormalige medewerkers wiens dienstverband vóór 31 december 2020 is beëindigd.

Het verloopoverzicht van de voorziening WW-verplichting is als volgt:

Boekwaarde 31-12-2019	0
Toevoeging	54.000
Vrijval	0
Aanwending	0
Boekwaarde 31-12-2020	**54.000**

Vaste schulden		**2020**		**2019**
	€	**615.611**	**€**	**617.290**

De vaste schulden betreffen:

Onderhandse leningen openbare lichamen		**2020**		**2019**
	€	**615.611**	**€**	**617.290**

Het verloopoverzicht is als volgt:

Saldo 31-12-2019	617.290
Vermeerderingen	0
Aflossingen	-1.679
Saldo 31-12-2020	**615.611**

De onderhandse leningen per 31 december betreffen "Achtergestelde leningen".
Diverse gemeenten hebben de achtergestelde leningen gestort, in overeenstemming met de bepaling bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling. Onderstaand volgt een overzicht met hierin gespecificeerd de saldi per gemeente:

Achtergestelde leningen deelnemers GR	**2020**	**2019**
Brunssum	59.674	59.674
Heerlen	121.890	121.890
Kerkrade	91.104	91.104
Landgraaf	60.430	60.430
Maastricht	154.720	154.720
Sittard-Geleen	127.793	127.793
Totaal	**615.611**	**615.611**

Achtergestelde leningen uittredende GO leden	**2020**	**2019**
Nuth	0	1.679
Totaal	**0**	**1.679**

Totaal achtergestelde leningen	**615.611**	**617.290**

Voor wat betreft de terugbetaling van deze achtergestelde leningen dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de door de uittredende GO-leden gestorte achtergestelde leningen en de door de deelnemers aan GR gestorte leningen.

<u>Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen deelnemers GR</u>
Wanneer de geaccumuleerde batige saldi, vermeerderd met de achtergestelde leningen van de deelnemers op enig moment de nagestreefde solvabiliteit (10%) overschrijden, dan wordt het meerdere deel pro rata in mindering gebracht op de achtergestelde leningen. Gelet op het exploitatieresultaat en de balansposities vindt over 2020 geen gedeeltelijke terugbetaling plaats van de achtergestelde leningen aan de deelnemers van de GR. De leningen zijn renteloos.

Terugbetaling en rentevergoeding achtergestelde leningen uittredende GO-leden
De achtergestelde leningen uittredende GO-leden zijn ultimo 2020 geheel afgelopen.

Netto vlottende schulden	**2020**	**2019**
	€ 13.671.759	**€ 13.771.664**

De netto vlottende schulden bestaan uit:

	2020	**2019**
Overige schulden	11.531.307	11.379.236
Bank	2.140.452	2.392.428
Totaal	**13.671.759**	**13.771.664**

Overige schulden	**2020**	**2019**
	€ 11.531.307	**€ 11.379.236**

De overige schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	**2019**
Crediteuren klanten	9.369.426	9.324.819
Verplichtingen liquide middelen klanten	744.328	780.590
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.417.553	1.273.828
Totaal	**11.531.307**	**11.379.236**

Crediteuren klanten
Dit betreffen de verschuldigde bedragen aan (crediteuren van) onze klanten die vanaf januari 2021 tot uitbetaling leiden. Tegenover deze verschuldigde bedragen staan voor hetzelfde bedrag de van klanten ontvangen gelden. Deze maken deel uit van de onder de liquide middelen vermelde bankrekeningen.

Verplichtingen liquide middelen klanten
Dit zijn de gelden van klanten beschermingsbewind waarvan KBL de bankrekening beheert. Onder overige vorderingen staan de van klanten overgedragen liquiditeiten die KBL beheert voor hetzelfde bedrag.

Schulden aan leveranciers en handelskredieten
Het crediteurensaldo per 31 december 2020 laat een saldo zien van € 1.417.553. Het saldo wordt grotendeels bepaald door de nog te betalen salariskosten over december 2020 aan de gemeente Maastricht ad € 1.196.565. De gemeente Maastricht voert de salarisadministratie uit ten behoeve van KBL. De openstaande schulden zijn per medio februari 2021 afgelopen.

Bank	**2020**	**2019**
	€ 2.140.452	**€ 2.392.428**

Deze post betreft de bankrekening (negatieve) eigen middelen van KBL. Met de 2 bankrekeningen van de BNG t.b.v. klanten (zie liquide middelen) maken ze deel uit van hetzelfde rentecompensatiestelsel.

Overlopende passiva		**2020**		**2019**
	€	**135.391**	**€**	**79.437**

De overlopende passiva kunnen als volgt worden weergegeven:

	2020	**2019**
Verplichtingen welke in het lopend begrotingsjaar zijn opgebouwd en volgend begrotingsjaar worden betaald	**56.406**	**79.437**
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	**78.985**	**0**
Totaal	**135.391**	**79.437**

Verplichtingen
Hier zijn bijv. de nog te betalen kosten inzake de salarisverwerking, ICT en juridisch advies per ultimo boekjaar opgenomen.
Het restant van de overige schulden bestaat verder uit aangegane verplichtingen per 31 december 2020 waarvoor nog geen facturen zijn ontvangen.

Vooruitontvangen bedragen
Het bedrag ultimo 2020 betrof de projecten Verduurzaming SHV Sittard-Geleen en Schulden afkoop jongeren Maastricht.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De jaarlijkse verplichting betreffende met derden aangegane huurverplichtingen onroerend goed bedraagt in totaal € 150.000. De looptijd van het huurcontract is 10 jaar, met een looptijd tot 30 juni 2025. Hierdoor is de totale contractwaarde voor de resterende periode € 675.000.
De overige verplichtingen betreffen voornamelijk onderhoudscontracten betreffende gebouwen ad € 66.000 (contractwaarde resterende periode € 297.000), automatisering ad € 300.000 (contractwaarde € 350.000), telefonie ad € 50.000 (contractwaarde € 125.000) en printers € 10.000 (contractwaarde € 29.000). Daarnaast is er nog een verplichting betreffende de postbezorging ad € 120.000 (contractwaarde € 120.000).
De looptijden van de contracten variëren van 3 tot 10 jaar.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

BATEN:

Algemeen
Door het Bestuur is besloten dat de in rekening gebrachte voorschotten niet behoeven te worden verrekend met de daadwerkelijke aantallen. De hier getoonde baten 2020 v.w.b. schuldhulpverlening, sociale kredietverstrekking en budgetbeheer betreffen de voorschotten. In het hoofdstuk COVID-19 virus worden de verschillen tussen voorschotten en realisatie toegelicht per GR-gemeente.

Schuldhulpverlening	**2020**	**2019**
	€ 5.499.249	**€ 4.970.174**

De verdeling per doelgroep is als volgt:

	2020	**2019**
GR-gemeenten	4.530.580	3.959.650
Niet-GR-gemeenten	661.894	640.620
Betaald door klanten	306.776	369.904
Schuldhulpverlening	**5.499.249**	**4.970.174**

De verdeling per soort dienstverlening is als volgt:

	2020	**2019**
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608	350.836
Instroom en diagnose	1.243.305	1.186.347
Schuldenaanpak	3.918.336	3.432.990
Schuldhulpverlening	**5.499.249**	**4.970.174**

Opbrengst projecten	**2020**	**2019**
	€ 68.598	**€ 85.882**

In de afgelopen jaren heeft KBL extra gelden ontvangen voor de uitvoering van projecten. De baten 2020 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Opbrengst	**Kosten**	**Saldo 2020**	**Overloop 2020**
Project Vindplaats Schulden Maastricht	87.504	54.921-	32.583	-
Project verduurzaming SHV Sittard-Geleen	80.000	8.000-	36.015	35.985
	€ 167.504	**€ 62.921-**	**€ 68.598**	**€ 35.985**

Kosten zijn de direct toewijsbare kosten, niet zijnde de kosten van eigen personeel.

Intakegesprekken kredietverlening	**2020**	**2019**
	€ 216.396	**€ 102.420**

De intake voor een sociaal krediet heeft tot doel te beoordelen of het mogelijk is om op een sociaal maatschappelijk verantwoorde wijze krediet te verstrekken aan inwoners van

de GR- en overige gemeenten in het werkgebied van KBL. De hogere opbrengst is het gevolg van het hoger aantal gefactureerde opbrengsten en aanpassing van het tarief.

Budgetbeheerrekening	**2020**	**2019**
	€ 1.409.181	**€ 1.327.706**

	2020	**2019**
GR-gemeenten	1.004.028	742.525
Niet-GR-gemeenten	116.972	100.735
Betaald door klanten	288.181	484.446
Budgetbeheerrekening	**1.409.181**	**1.327.706**

Bewindvoering	**2020**	**2019**
	€ 1.961.044	**€ 1.913.516**

	2020	**2019**
GR-gemeenten	1.465.468	1.466.301
Betaald door klanten	495.576	447.215
Beschermingsbewind	**1.961.044**	**1.913.516**

Het aantal zaken bewindvoering is in 2020 gedaald van 971 dossiers naar 956 dossiers. Daarnaast is dit geen statisch aantal. Er vindt instroom, doorstroom en uitstroom in plaats. Met name nieuwe bewindvoeringszaken zijn arbeidsintensief bij het opstarten ervan. Voor het bedrijfsonderdeel beschermingsbewind worden de tarieven jaarlijks wettelijk vastgesteld en is de extra bijdrage beperkt tot de compensatie voor het hogere uurtarief. Deze compensatie boven de normbedragen wordt bij de gemeenten in rekening gebracht.

Budgetbeheer maatwerk	**2020**	**2019**
	€ 230.167	**€ 205.469**

Het aantal dossiers Budgetbeheer Maatwerk is van 76 dossiers in 2019 gestegen naar 99 dossiers in 2020.

Overige bedrijfsopbrengsten	**2020**	**2019**
	€ 20.154	**€ 27.666**

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voornamelijk uit nagekomen baten van deurwaarders inzake afgewikkelde dossiers. Daarnaast is hier de BTW teruggaaf over 2020 verantwoord ter grootte van € 8.000 en de administratieve afwikkeling van oude balansposten.

Rentemarge	**2020**	**2019**
	€ 249.062	**€ 310.542**

De rentemarge kan als volgt worden gespecificeerd:

	2020	2019
Rentebaten kredieten	249.358	310.859
Overige rentelasten minus -baten	297-	317-
Rentemarge	**249.062**	**310.542**

KBL voorziet in haar financieringsbehoefte door eventueel gebruik te maken van debet faciliteiten in rekening-courant. Dit is in 2020 en 2019 niet aan de orde geweest.
De daling van de rentemarge wordt voornamelijk veroorzaakt door de gemiddeld lagere rente van verstrekte kredieten. Verschillen in de rentebaten zijn bovendien ontstaan door correcties op de achterstandsrente bij afboekingen van leningen. De rentebaten betreffen de daadwerkelijk ontvangen rente van klanten en gefactureerde rente bij gemeenten. De kredietportefeuille is over 2020 per saldo ca. € 600.000 gestegen als gevolg van de inzet van meer saneringskredieten als instrument van schuldhulpverlening.

Bijdragen gemeenten in exploitatieresultaat		**2020**		**2019**
	€	**130.495**	**€**	**59.928**

De bijdrage van de GR-gemeenten in het exploitatieresultaat in 2020 is ca. € 71.000 hoger dan in 2019.

Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille		**2020**		**2019**
	€	**24.438-**	**€**	**78.673**

Het bestuur heeft in 2008 besloten om een voorziening te treffen voor de oninbaarheid van de uitstaande kredieten, die voor 2005 verstrekt zijn. Jaarlijks zal worden bepaald hoe hoog de stand van deze voorziening dient te zijn. Daar staat tegenover dat toekomstige afboekingen dan aan deze voorziening kunnen worden onttrokken, waardoor de druk op toekomstige resultaten zal afnemen.
De kredietportefeuille met betrekking tot de leningen welke zijn verstrekt vanaf 2005 kent een veel positiever verloop. De afboekingen op verstrekte leningen vanaf 1 januari 2005 zijn tot nu toe minimaal en ook de achterstanden zijn acceptabel. Desondanks is besloten om ook ten aanzien van deze kredietportefeuille een voorziening voor oninbaarheid op te nemen.

KBL kent in haar begroting en jaarrekening geen post onvoorzien, daardoor wordt hiervoor geen verloopoverzicht conform het BBV opgesteld.

LASTEN:

Salarissen		**2020**		**2019**
	€	**7.647.566**	**€**	**7.142.507**

De post salarissen bestaat uit:

	2020	**2019**
Brutolonen	5.916.169	5.599.705
Af: Ziekengeld	-25.967	-53.408
Sociale lasten	862.200	820.396
Pensioenpremies	895.165	775.813
Totaal salarissen	**7.647.566**	**7.142.507**

De brutolonen zijn in 2020, naast de hogere formatie, hoger als gevolg van functieherwaardering, de indexering conform CAO, de jaarlijkse anciënniteit en promoties naar de eindschaal, hogere premies sociale lasten en pensioenen.

KBL had in december 2020 118 fte (= 134 medewerkers) in dienst tegenover 117 fte (= 132 medewerkers) ultimo 2019.
Van het totale aantal medewerkers heeft 21 fte (= 24 medewerkers) ultimo december 2020 een tijdelijk contract.

De begroting 2020 is gebaseerd op een personeelsbestand van gemiddeld 114 fte. Het daadwerkelijk gemiddeld aantal fte is 117.
Per saldo zijn de salariskosten in 2020 ca. € 525.000 hoger dan de begroting. In de begroting was nog geen rekening gehouden met de consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen en de hogere indexatie conform CAO.

WW-uitkeringen		**2020**		**2019**
	€	**79.491**	**€**	**49.063**

De kosten WW-uitkeringen 2020 bestaan uit:

	2020	**2019**
Uitbetaalde WW-uitkeringen	25.491	49.063
Dotatie voorziening WW-verplichting	54.000	0
WW-uitkeringen	**79.491**	**49.063**

Als gevolg van het beëindigen van diverse tijdelijke contracten zijn WW-uitkeringen door het UWV doorbelast aan KBL. Op het gebied van werkloosheid is KBL eigenrisicodrager. De uitbetaalde uitkeringen zijn in 2020 ca. € 24.000 lager dan in 2019. Een aantal voormalige medewerkers heeft minder of korter aanspraak gemaakt op een uitkering. Dat komt onder andere ook omdat we nu werken met een re-integratiebureau dat begeleidt van werk naar werk.
Conform de richtlijnen van het BBV wordt er met ingang van 2020 een voorziening WW-verplichting opgenomen in de jaarrekening. Ultimo 2020 bedroeg de (mutatie) voorziening € 54.000.
In de begroting 2020 zijn de uit te betalen uitkeringen geraamd op € 31.000 en de realisatie is derhalve € 6.000 lager dan begroot. De (mutatie) voorziening was niet begroot.

Inhuur medewerkers	**2020**	**2019**
	€ 347.990	**€ 53.279**

De kosten van inhuur zijn in 2020 € 295.000 hoger dan in 2019 als gevolg van het tijdelijk inhuren van een manager, ICT- en facilitaire ondersteuning en medewerkers ten behoeve van projecten.
De kosten volgens de begroting waren € 55.000.

Overige personeelslasten	**2020**	**2019**
	€ 62.835	**€ 63.896**

De lasten in 2020 vertonen een lichte daling ten opzichte van 2019.
In de begroting 2020 zijn de overige personeelslasten geraamd op € 62.000.

Afschrijvingen	**2020**	**2019**
	€ 52.343	**€ 17.261**

Per saldo zijn de afschrijvingen t.o.v. 2019 gestegen met ca. € 35.000. De stijging is het gevolg van het feit dat in 2019 in totaliteit ca. € 171.000 aan uitgaven is geactiveerd i.v.m. migratie ICT/telefonie en inrichtingskosten kantoor. Voor een detailweergave van de afschrijvingslasten verwijzen wij naar de toelichting bij de materiële vaste activa.
In de begroting 2020 zijn de afschrijvingen geraamd op € 67.000.

Huisvestingslasten	**2020**	**2019**
	€ 247.297	**€ 242.007**

De huisvestingslasten 2020 bestaan uit:

	2020	**2019**
Huur	151.824	149.545
Service	52.108	51.783
Energie	14.008	14.008
Overige huisvestingslasten	29.357	26.671
Totaal huisvestingslasten	**247.297**	**242.007**

De huisvestingslasten laten een lichte stijging van ca. € 5.000 ten opzichte van 2019 zien.
In de begroting 2020 zijn de huisvestingslasten geraamd op € 251.000. De realisatie is derhalve € 4.000 lager dan de begroting.

Bureau/administratielasten	**2020**	**2019**
	€ 1.031.985	**€ 996.732**

De bureau/administratielasten 2020 bestaan uit:

	2020	2019
Inventaris en automatisering	601.026	584.105
Kantoorbenodigdheden en drukwerk	36.306	57.623
Telefoon en porti	240.036	218.515
Lidmaatschappen en abonnementen	25.548	22.828
Overige bureau/administratielasten	129.069	113.662
Totaal bureau/administratielasten	**1.031.985**	**996.732**

De bureau- en administratielasten zijn in 2020 ca. € 35.000 hoger ten opzichte van 2019. De kosten van automatisering en telefoon/porti vormen de grootste kostenposten binnen deze categorie.

In de begroting 2020 zijn de bureau- en administratielasten geraamd op € 961.000. De realisatie is derhalve € 71.000 hoger dan begroot. Met name de hogere kosten van automatisering veroorzaken de verschillen tussen de realisatie en de begroting.

Beheerslasten	**2020**	**2019**
	€ 314.839	**€ 438.558**

De beheerslasten 2020 bestaan uit:

	2020	2019
Reis en verblijf	20.394	44.616
Studie	52.528	66.231
Accountantskosten	47.870	45.114
Administratieve dienstverlening	108.460	97.362
Advisering	40.298	151.852
Incasso	3.013	1.820
Overige beheerslasten	42.277	31.563
Totaal beheerslasten	**314.839**	**438.558**

De beheerslasten zijn in 2020 € 124.000 lager dan in 2019. Dit is met name het gevolg van lagere advieskosten, lagere kosten reis-, verblijf- en studiekosten. De lagere advieskosten betreffen met name het aanpassen van de werkprocessen en informatiemanagement in 2019.
De beheerslasten in 2020 zijn € 41.000 lager dan de begroting.

Mutatie voorziening	**2020**	**2019**
	€ 24.438-	**€ 78.673**

De mutatie voorziening heeft betrekking op de gehele kredietportefeuille en is het resultaat van de beoordeling op oninbaarheid ultimo boekjaar en de afboekingen in 2020.

Analyse afwijkingen t.o.v. de begroting

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) is bepaald dat organisaties per programma verantwoording dienen af te leggen over hun uitgaven in relatie tot de begroting. Aangezien KBL één programma uitvoert, beperkt deze verantwoording zich tot de totale exploitatielasten.
De werkelijke lasten in het boekjaar 2020 bedragen € 9.760.000. De lasten conform de begroting 2020 bedragen € 8.981.000. De begroting is hiermee overschreden met een bedrag van € 779.000.
De grootste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- De personele lasten zijn € 867.000 hoger dan de primaire begroting.
  De overschrijding van de salariskosten (€ 525.000) wordt veroorzaakt door de licht hogere formatie en de hogere cao-indexatie en de financiële consequenties van het actualiseren van de functiebeschrijvingen.
  Verder zijn de WW-uitkeringen € 48.000 hoger als gevolg van de eerste dotatie aan de voorziening WW.
  De vervanging van langdurig zieken is in 2020 zo sober mogelijk opgelost. De kosten van externe inhuur zijn € 293.000 hoger dan de begroting. Dit betreft inhuur van een tijdelijke manager, facilitaire en ICT-ondersteuning en medewerkers t.b.v. projecten. De overige personeelslasten zijn iets hoger dan begroot.

- De afschrijvingslasten zijn € 15.000 lager dan de begroting.

- De huisvestingslasten zijn € 4.000 lager dan de begroting als gevolg van minder incidentele posten.

- De bureau- en administratielasten zijn € 71.000 hoger dan de begroting.
  Dit wordt met name veroorzaakt door hogere kosten van automatisering.
  Er zijn meer kosten noodzakelijk gebleken in verband met software en hardware aanpassingen.

- De beheerslasten zijn € 41.000 lager dan de begroting.
  Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten van advisering.

- De mutatie voorziening m.b.t. de kredietportefeuille is € 99.000 lager dan begroot.
  Hier staat de Deelname GR-gemeenten in voorziening kredietportefeuille tegenover voor hetzelfde bedrag.

Begrotingsrechtmatigheid

KBL kent maar 1 programma (schuldhulpverlening). Onderstaand wordt het verschil tussen de vastgestelde begroting 2020 (4 juli 2019 vastgesteld) en de realisatie over 2020 weergegeven:

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor oordeel	Conclusie
779.000	**779.000**	**akkoord**

Motivering van de conclusie:
De lasten volgens de realisatie over 2020 zijn per saldo € 779.000 hoger dan de begroting over 2020. De verschillen ontstaan in navolging van het door het Bestuur goedgekeurd, bestaand beleid en waren niet te voorzien in de maand van vaststelling.

Het Bestuur is tijdens de bestuursvergaderingen en op de afgesproken informatiemomenten via de voor- en najaarsmarap tijdig en correct op de hoogte gesteld van de verwachte kostenoverschrijding.
Het Algemeen Bestuur heeft in dit kader aangegeven dat de kostenoverschrijding derhalve niet behoeft te worden meegewogen bij de beoordeling van de jaarrekening 2020.

Verdeling van de lasten in directe kosten en overhead

Conform de richtlijnen van het BBV (Notitie Overhead) is in onderstaand overzicht de verdeling van de totale lasten in directe kosten en overhead weergegeven:

			2020		2019
Salarissen	Directe kosten	€	5.965.101	€	5.356.880
	Overhead	€	1.682.464	€	1.785.627
	Totaal	€	7.647.566	€	7.142.507
Overige personeelslasten	Directe kosten	€	320.444	€	87.881
	Overhead	€	90.382	€	29.294
	Totaal	€	410.825	€	117.175
WW-uitkeringen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	79.491	€	49.063
	Totaal	€	79.491	€	49.063
Afschrijvingen	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	52.343	€	17.261
	Totaal	€	52.343	€	17.261
Huisvestingslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	247.297	€	242.007
	Totaal	€	247.297	€	242.007
Bureau- en administratielasten	Directe kosten	€	215.123	€	188.247
	Overhead (deels)	€	50.461	€	53.095
	Totaal	€	265.584	€	241.343
	Overhead (geheel)	€	766.400	€	755.389
		€	1.031.985	€	996.732
Beheerslasten	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	314.839	€	438.558
	Totaal	€	314.839	€	438.558
Mutatie voorziening	Directe kosten	€	-	€	-
	Overhead	€	24.438-	€	78.673
	Totaal	€	24.438-	€	78.673
Totale directe kosten		***€***	***6.500.668***	***€***	***5.633.009***
Totale overhead		***€***	***3.259.240***	***€***	***3.448.967***
Totale lasten		***€***	***9.759.908***	***€***	***9.081.975***

De verdeling heeft plaatsgevonden op basis van fte per functie, beloningen per functie en schattingen.

Overzicht van structurele en incidentele baten en lasten

	Realisatie 2020	waarvan: structureel	incidenteel
Baten:			
Schuldhulpverlening			
Preventie, vroegsignalering en educatie	337.608	337.608	
Instroom en diagnose	1.243.305	1.243.305	
Schuldenaanpak	3.918.336	3.918.336	
Subtotaal	5.499.249	5.499.249	
Preventieprojecten	68.598	68.598	
Sociale kredietverstrekking (intake)	216.396	216.396	
Inkomensbeheer en ondersteuning:			
Budgetbeheer	1.409.181	1.409.181	
Bewindvoering en BBR-maatwerk	2.191.211	2.191.211	
Subtotaal	3.600.392	3.600.392	
Overige bedrijfsopbrengsten	20.154	20.154	
Rentemarge			
Renteopbrengsten	249.358	249.358	
Rentekosten	297-	297-	
Rentemarge	249.062	249.062	
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495	-	130.495
Deelname GR-gem. in voorz. Kredietport.	24.438-	24.438-	
Totaal baten	**9.759.908**	**9.629.413**	**130.495**
Lasten:			
Salarissen	7.647.566	7.647.566	
WW-uitkeringen	79.491	79.491	
Inhuur medewerkers	347.990	120.888	227.103
Overige personeelslasten	62.835	62.835	
Afschrijvingen	52.343	52.343	
Huisvestingslasten	247.297	247.297	
Bureau/administratielasten	1.031.985	1.010.950	21.035
Beheerslasten	314.839	304.360	10.479
Mutatie voorziening	24.438-	24.438-	
Totaal lasten	**9.759.908**	**9.501.291**	**258.617**
Saldo van baten en lasten	**0**	**128.122**	**128.122-**
Mutaties reserves	**0**	**128.122-**	**128.122**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**

Onderstaand volgt een beknopte toelichting op de incidentele lasten per kostensoort:

De kosten van externe inhuur betreffen een regiomanager en ICT-ondersteuning.
De bureau- en administratielasten betreffen lasten inzake ICT-ondersteuning.
De beheerslasten betreffen advieskosten in het kader van personele en fiscale aangelegenheden.

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht volgens de indirecte methode	**2020**		**2019**	
	€		€	
Bedrijfsresultaat vóór verliesverrekening		-130.495		-59.928
Afschrijvingen (en overige waarde veranderingen)	52.343		17.261	
Mutatie voorziening WW-verplichting	54.000		-	
Veranderingen in werkkapitaal:				
Vorderingen op openbare lichamen	830.269		844.296	
Overige Vorderingen	36.262		127.393	
Overlopende activa	-46.518		7.191	
Overige Schulden	152.071		109.630	
Overlopende passiva	55.954		-16.784	
Bijdrage GR-gemeenten in exploitatieresultaat	130.495		59.928	
		1.264.876		1.148.914
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.134.381		1.088.987
Financiële baten	-		-	
Financiële lasten	-		-	
		-		-
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.134.381		1.088.987
Investeringen in immateriële en materiële vaste activa	-106.307		-170.701	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
Mutaties financiële vaste activa	-727.569		429.518	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-833.877		258.817
Aflossing van langlopende schulden	-		-	
Mutatie achtergestelde leningen	-1.679		-288	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.679		-288
Mutatie liquide middelen		**298.825**		**1.347.516**
Stand liquide middelen 1/1	6.937.486		5.589.970	
Stand liquide middelen 31/12	7.236.311		6.937.486	
Mutatie liquide middelen		**298.825**		**1.347.516**

Het kasstroomoverzicht bevat tevens de mutaties van middelen die door KBL beheerd worden ten behoeve van de cliënten.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) beschrijft de publicatieplicht en toetsing aan de maximale bezoldigingsnorm van salarissen van topfunctionarissen. Hierna zijn van de topfunctionarissen (directeur, voormalig directeur en waarnemend directeur) van KBL weergegeven hoe de bezoldiging over 2020 zich verhoudt tot de maximum bezoldigingsnorm van de WNT ad € 201.000 op jaarbasis. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	107.698
Beloningen betaalbaar op termijn	19.230
Subtotaal	**126.928**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**201.000**
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	**126.928**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2019	
Bedragen x € 1	**dhr. R.C.H. van den Tillaar**
Functiegegevens	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte) als deeltijdfactor in fte	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloningen plus belastbare onkostenvergoedingen	104.611
Beloningen betaalbaar op termijn	18.034
Subtotaal	**122.645**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	**194.000**
-/- Onverschuldigde betaald en nog niet terug ontvangen bedrag	-
Totale bezoldiging	**122.645**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

De inschaling is conform het functiehuis van KBL.
De bestuursleden van KBL worden op basis van de wet aangemerkt als topfunctionarissen. Zij ontvangen echter geen bezoldiging, ook niet in 2020. Onderstaand volgt een overzicht van de bestuursleden in 2020:

Naam topfunctionaris	**Functie**
Dhr. P. van Zutphen	Voorzitter bestuur
Mevr. K. Schmitz	Bestuurslid
Dhr. J. Janssen	Bestuurslid
Dhr. C. Wilbach	Bestuurslid
Dhr. H. Wiermans	Bestuurslid
Dhr. S. L'Espoir	Bestuurslid

Bijlage taakvelden

Taakvelden	Begroting			Startprognose			Realisatie			Verschil tussen startprognose en realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	-	46	(46)	-	46	(46)	-	48	(48)	-	2	(2)
0.4 Overhead	3.434	3.045	389	3.389	3.343	46	3.259	2.952	307	(130)	(391)	261
0.8 Incidentele baten/lasten	-	-	-	-	-	-	-	259	(259)	-	259	(259)
0.11 Resultaat exploitatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71 Maatwerk dinstverlening	5.547	4.993	554	6.760	6.760	-	6.501	6.501	(0)	(259)	(259)	(0)

Ondertekening jaarrekening

De jaarrekening is door de directeur en het Dagelijks Bestuur opgemaakt te Geleen op 1 april 2021.

Dhr. R. van den Tillaar

Directeur

Dhr. P. van Zutphen

Voorzitter DB

Vaststelling van de jaarrekening

Geleen, 1 april 2021

De jaarrekening is door het Algemeen Bestuur vastgesteld te Geleen op 1 april 2021.

Dhr. P. van Zutphen

Voorzitter AB

Overige gegevens

Statutaire bepalingen betreffende resultaatbestemming

Als gevolg van artikel 30 van de statuten van de gemeenschappelijke regeling is het volgende bepaald ten aanzien van het exploitatieresultaat:

Artikel 1: Het batig saldo van de verlies- en winstrekening van de bank wordt ten gunste van het risicofonds geboekt

Artikel 2: Bedraagt het saldo van de rekening 'risicofonds' voor de in lid 1 bedoelde bijboeking meer dan een door het algemeen bestuur vast te stellen percentage van het uitstaand kapitaal, dan wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld geboekt op een afzonderlijke reserverekening

Artikel 3: Indien en voor zover de in het vorig lid bedoelde reserverekening een door het algemeen bestuur te bepalen bedrag overschrijdt, wordt het batig saldo in lid 1 bedoeld uitgekeerd aan de gemeenten op de basis, vermeld in lid 5

Artikel 4: Een eventueel tekort volgens de verlies- en winstrekening van de bank wordt, voor zover het niet van de in lid 2 bedoelde reserverekening kan worden afgeschreven door de gemeenten vergoed.

Artikel 5: Door de gemeenten wordt in de vergoeding in het vorige lid bedoeld, bijgedragen als volgt:

a. In de helft van het totaal te vergoeden bedrag naar verhouding van het bevolkingscijfer van elke gemeente tot het totale bevolkingscijfer van alle deelnemende gemeenten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Aan: de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg te Geleen gecontroleerd.
Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

- Zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2020.

- De balans per 31 december 2020.

- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.
Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 97.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol vastgesteld met het besluit d.d. 2 juli 2020.
Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve of WNT-redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.
Wij zijn met algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 97.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Jaarverslag
- Overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook

verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.

• Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

• Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

• Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.

• Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Maastricht-Airport, 13 april 2021

Deloitte Accountants B.V. Was getekend: L.M.M.H. Banser RA RC EMFC

Bijlagen niet behorende bij de jaarrekening

Onderstaand overzicht is de specificatie van de voorschotten vs. de realisatie van de dienstverlening van de GR-gemeenten over 2020:

Voorschotten vs realisatie	Brunssum	Heerlen	Kerkrade	Landgraaf	Maastricht	Sittard-Geleen	**Totaal**
Preventie, vroegsignalering en educatie							
Voorschot	8.000	0	0	17.000	106.000	191.000	**322.000**
Realisatie	10.509	0	0	4.929	37.014	53.661	**106.113**
	-2.509	0	0	12.071	68.986	137.339	**215.887**
Instroom en diagnose							
Voorschot	24.000	117.000	235.000	33.000	480.000	234.000	**1.123.000**
Realisatie	15.345	131.244	193.068	26.040	351.633	291.081	**1.008.411**
	8.655	-14.244	41.932	6.960	128.367	-57.081	**114.589**
Schuldenaanpak							
Voorschot	104.000	527.000	704.000	154.000	947.000	634.000	**3.070.000**
Realisatie	81.840	486.111	400.179	125.085	940.881	581.715	**2.615.811**
	22.160	40.889	303.821	28.915	6.119	52.285	**454.189**
Sociale kredietverstrekking							
Voorschot	11.000	37.000	19.000	12.000	54.000	37.000	**170.000**
Realisatie	6.882	29.016	18.972	7.998	47.058	25.668	**135.594**
	4.118	7.984	28	4.002	6.942	11.332	**34.406**
Inkomensbeheer: BBR							
Voorschot	30.000	179.000	120.000	45.000	434.000	196.000	**1.004.000**
Realisatie	30.084	177.450	115.170	41.982	414.924	196.374	**975.984**
	-84	1.550	4.830	3.018	19.076	-374	**28.016**
Totaal voorschotten vs. realisatie							
Voorschot	177.000	860.000	1.078.000	261.000	2.021.000	1.292.000	**5.689.000**
Realisatie	144.660	823.821	727.389	206.034	1.791.510	1.148.499	**4.841.913**
	32.340	36.179	350.611	54.966	229.490	143.501	**847.087**